កក្កដា 2024

វិមជ្ឈការនៅប្រទេសកម្ពុជា

ការពិនិត្យលើអភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនាពេល បច្ចុប្បន្ន និងអនាគត

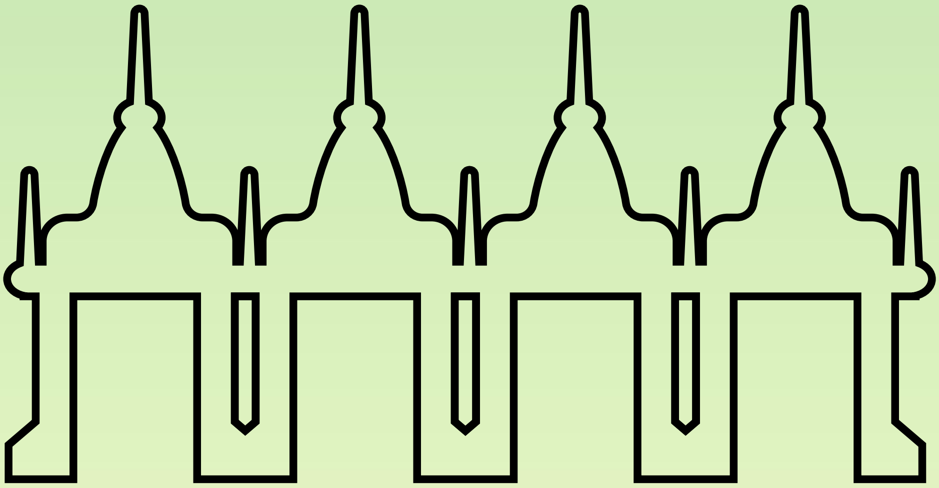

CLIENTEARTH.ASIA

ClientEarth

ខ្លឹមសារសង្ខេប

កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការគឺជាគោលបំណងដ៏យូរលង់មួយរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការដោះស្រាយតម្រូវការមូលដ្ឋាន ក៏ដូចជាពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដែលរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិបាននឹងកំពុងផ្ទេរអំណាចជាបណ្តើរៗទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ការវិភាគនេះពិនិត្យទៅលើរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិនាពេលបច្ចុប្បន្ន ក៏ដូចជាការពិចារណានូវឱកាសនាពេលអនាគត និង/ឬការផ្លាស់ប្តូរដែលអាចកើតមាន ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីគម្លាត និងបញ្ហាប្រឈមនានាទាក់ទងនឹងអភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ។ ជាពិសេស ការវិភាគនេះបង្រួមវិសាលភាពរបស់ខ្លួន ដែលផ្តោតជាចម្បងតែលើអភិបាលកិច្ចនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ និង សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។

ដោយហេតុថាក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិឆ្នាំ២០២៣ដែលទើបនឹងចូលជាធរមាន បានធ្វើប្រតិភូកម្មលើការផ្ទេរមុខងារដែលជាទំនួលខុសត្រូវជាច្រើនដល់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដូច្នេះវាមានការចាំបាច់ក្នុងការដោះស្រាយគម្លាត និងបញ្ហាប្រឈមដែលកើតមាននាពេលបច្ចុប្បន្ន និងឬនាពេលអនាគតដែលបានរំពឹងទុក ដើម្បីធានាបាននូវអភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិដ៏រឹងមាំ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៅកម្ពុជា។

ការវិភាគនេះមានគោលបំណងផ្តល់ចំណេះដឹង និងការណែនាំ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវភាពច្បាស់លាស់ក្នុងការធ្វើប្រតិភូកម្មទការផ្ទេរមុខងាររបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបង្កើនអភិបាលកិច្ចតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក៏ដូចជារួមចំណែកធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវនីតិរដ្ឋ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់បរិស្ថាន។

ការវិភាគនេះផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពទូទៅនៃវិមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមមានកាលប្បវត្តិនៃកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ ក៏ដូចជាការពន្យល់អំពីរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិផ្សេងៗ និងអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដែលមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន។ បន្ទាប់មកការវិភាគនឹងផ្តល់ការយល់ដឹង និងអនុសាសន៍ណែនាំមួយចំនួនទាក់ទងនឹងអភិបាលកិច្ចតំបន់ការពារធម្មជាតិ និង សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។

អនុសាសន៍ណែនាំសំខាន់ៗមួយចំនួនរួមមាន៖

- បង្កើតលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដោយអនុលោមតាមក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ដើម្បីបំភ្លឺ និងបញ្ជាក់ពីការផ្ទេរមុខងារទៅអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលបានកំណត់ទុក (ឧ. អាជ្ញាធរខេត្ត ស្រុក/ក្រុង និង/ឬ ឃុំ/សង្កាត់) ដើម្បីធានាការអនុវត្ត និងប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃ ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ។
- ធ្វើការបំភ្លឺពីវិវាទប្រតិភូកម្ម និងមុខងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ(ឧ. មន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត) និងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលអាចកើតមានទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ រួមទាំងកិច្ចសហការចាំបាច់រវាងអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល។ ការបំភ្លឺនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយពិចារណាផ្អែកលើលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលពាក់ព័ន្ធនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងឧបករណ៍ច្បាប់ដែលរំពឹងទុកនាអនាគត (ដូចជាប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំនីតិវិធី និងដំណើរការរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលទើបនឹងកែប្រែ ហើយដែលរំពឹងថានឹងអនុម័តក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលកំពុងស្ថិតក្នុងតាក់តែង)។
- ធានាថាអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ (ឧ. បុគ្គលិក ការបណ្តុះបណ្តាល ថវិកា) ដើម្បីអាចអនុវត្តមុខងារដែលបានផ្ទេរសិទ្ធិរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងត្រឹមត្រូវ។

វាគឺជាក្តីសង្ឃឹមដែលការវិភាគនេះនឹងក្លាយជាប្រយោជន៍ដល់អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សង្គមស៊ីវិល និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលចាប់អារម្មណ៍លើ រងការប៉ះពាល់ដោយ ឬធ្វើការលើក្នុងវិស័យវិមជ្ឈការ និង/ឬអភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនៅកម្ពុជា។

១. សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសកម្ពុជាមានប្រវត្តិយូរលង់ក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋាភិបាល រួមទាំងដំណើរការវិសហមជ្ឈការ និងវិមជ្ឈការ។ នីតិវិធីក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តជាច្រើន (ឧ. អំណាច សិទ្ធិ និងទំនួលខុសត្រូវសម្រាប់មុខងារសាធារណៈ) ត្រូវបានផ្ទេរពីរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាលទៅថ្នាក់រដ្ឋាភិបាលកម្រិតមធ្យម និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន ឬដែលហៅថា រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលរួមមានមានរដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ និងឃុំ សង្កាត់ (តាមលំដាប់លំដោយពីថ្នាក់តំបន់ទៅមូលដ្ឋាន)។

រដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ និងរដ្ឋបាលខេត្តជាថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតនៃរចនាសម្ព័ន្ធអភិបាលកិច្ចថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្នាក់បន្ទាប់ដែលនៅចំណុះរដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញគឺរដ្ឋបាលខណ្ឌ ហើយថ្នាក់ក្រោមបំផុតគឺរដ្ឋបាលសង្កាត់។ នៅថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់បន្ទាប់នៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគឺរដ្ឋបាលក្រុង និងរដ្ឋបាលស្រុក។ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលទាបបំផុតនៅចំណុះរដ្ឋបាលក្រុងគឺរដ្ឋបាលសង្កាត់ ហើយនិងនៅចំណុះរដ្ឋបាលស្រុកគឺរដ្ឋបាលឃុំ និងរដ្ឋបាលសង្កាត់។ សូមមើលរូបភាពដ្យាក្រាមទី ១ សម្រាប់ រចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរបស់កម្ពុជា ចំណុះរដ្ឋាភិបាលកណ្តាល។

រូបភាពដ្យាក្រាមទី១

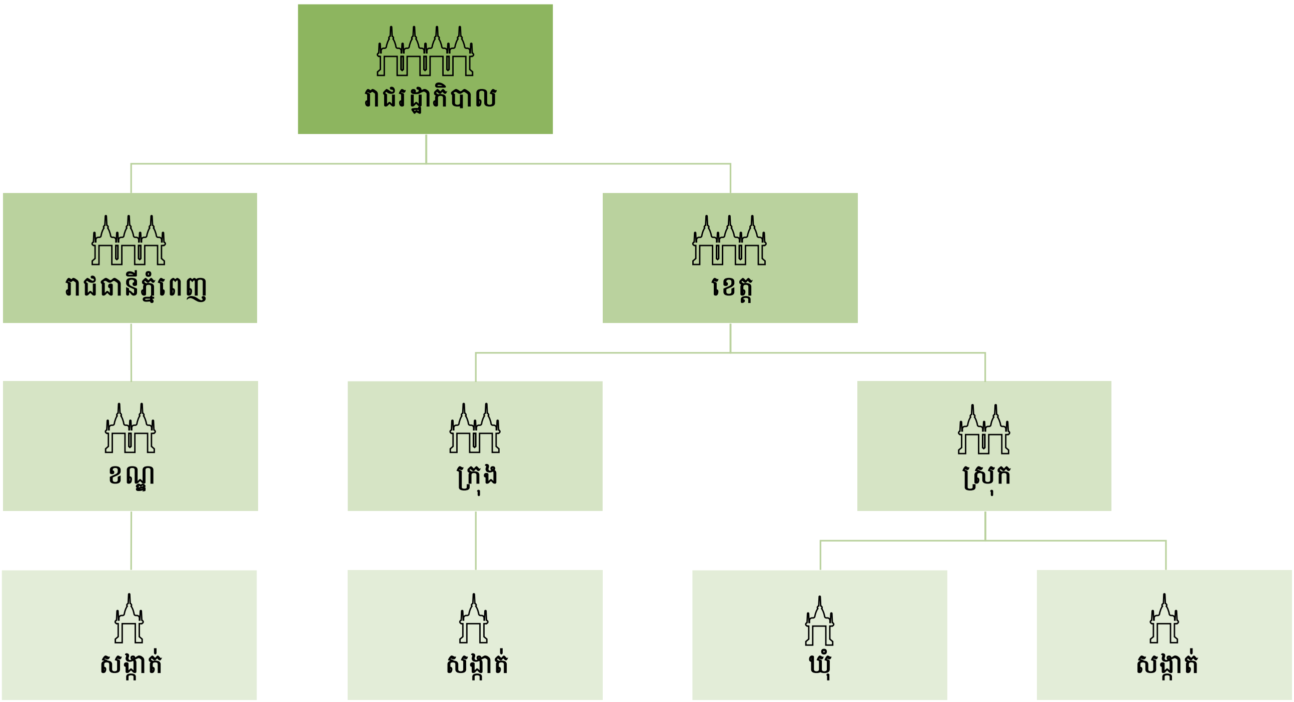

ប្រភេទនៃវិមជ្ឈការ

ការធ្វើវិមជ្ឈការមានច្រើនប្រភេទ។ ប្រភេទនៃការធ្វើវិមជ្ឈការដែលពាក់ព័ន្ធសំខាន់សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាមានចំនួនបី គឺ៖

- **វិមជ្ឈការប្រជាធិបតេយ្យ/នយោបាយ៖** វិមជ្ឈការនយោបាយ/ប្រជាធិបតេយ្យ សំដៅលើការផ្ទេរសិទ្ធិអំណាចពីរដ្ឋាភិបាលកណ្តាលទៅឱ្យតំណាង ឬរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានជាប់ឆ្នោត ដែលនៅក្នុងករណីប្រទេសកម្ពុជាជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់។ ប្រភេទនៃវិមជ្ឈការនេះមានគោលបំណងផ្តល់ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ និងតំណាងដែលជាប់ឆ្នោតរបស់ពួកគេមានអំណាចបន្ថែមទៀតក្នុងការសម្រេចចិត្តជាសាធារណៈ។ មានការសន្មត់ថាការសម្រេចចិត្តដែលធ្វើឡើងដោយមានការចូលរួមកាន់តែច្រើនពីប្រជាពលរដ្ឋ និងការសម្រេចចិត្តនោះមានការជ្រាបព័ត៌មានសព្វគ្រប់ និងកាន់តែពាក់ព័ន្ធទៅនឹងផលប្រយោជន៍ចម្រុះរបស់សង្គម បើប្រៀបធៀបទៅការសម្រេចចិត្តដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរនៅថ្នាក់ជាតិមួយគត់។
- **វិមជ្ឈការរដ្ឋបាល៖** វិមជ្ឈការរដ្ឋបាលត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាវិសហមជ្ឈការ គឺសំដៅលើការផ្ទេរទំនួលខុសត្រូវរដ្ឋបាលទាក់ទងនឹងការធ្វើផែនការ ហិរញ្ញប្បទាន និងការគ្រប់គ្រងមុខងារសាធារណៈពីរដ្ឋាភិបាលកណ្តាល និងក្រសួងរបស់រដ្ឋាភិបាលកណ្តាលទៅរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលនៅក្នុងបរិបទកម្ពុជា មានន័យថាជាការផ្ទេរទំនួលខុសត្រូវទៅថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ និងថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់។
- **វិមជ្ឈការសារពើពន្ធ៖** ពាក្យ 'សារពើពន្ធ' សំដៅលើបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋាភិបាល ដូចជាការប្រមូលចំណូល (តាមរយៈពន្ធ) ថវិកា និងការចំណាយ។ ដូច្នេះ វិមជ្ឈការសារពើពន្ធ សំដៅលើការបែកខ្ញែកអំណាចដែលប្រមូលផ្តុំនៅរដ្ឋាភិបាលកណ្តាលទៅរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីបង្កើតប្រាក់ចំណូល ឬគ្រប់គ្រងមូលនិធិ និងការចំណាយនៃប្រាក់កាស។[1]

[1] ការវិភាគនេះនឹងមិនពិនិត្យយ៉ាងស៊ីជម្រៅទៅលើវិមជ្ឈការសារពើពន្ធឡើយ។

ប្រវត្តិកាលប្បវត្តិនៃកំណែទម្រង់វិសហមជ្ឈការ និងវិមជ្ឈការនៅកម្ពុជា

ឆ្នាំ១៩៩៣	រដ្ឋធម្មនុញ្ញ	នីតិវិធីប្រជាធិបតេយ្យត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាមួយនឹងការអនុម័តរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងការរៀបចំនៃការបោះឆ្នោតលើកដំបូងក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៣ ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ ១៩៩៣ បានបែងចែកទឹកដីកម្ពុជាជាខេត្ត និងក្រុង។ ខេត្តត្រូវបានបែងចែកជាស្រុក និងឃុំ ខណៈក្រុងត្រូវបានបែងចែកជាខណ្ឌ និងសង្កាត់។
ឆ្នាំ១៩៩៨	ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខេត្ត ក្រុង	ច្បាប់នេះកំណត់របបហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុង និងខេត្ត និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់របស់ក្រុង និងខេត្ត។ ក្រុង និងខេត្តត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងថវិកា និងទ្រព្យសកម្ម (តាមរយៈអភិបាល និងអភិបាលរង ដែលជាអ្នកតំណាងនៃរដ្ឋាភិបាលកណ្តាល ទោះបីជាថវិកា និងទ្រព្យសកម្មនៅតែស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងចុងក្រោយរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។) ច្បាប់នេះក៏បានកំណត់ប្រភពចំណូលពន្ធ និងមិនមែនសារពើពន្ធផងដែរ។
ឆ្នាំ២០០១	ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ និងសង្កាត់	កំណែទម្រង់យ៉ាងទូលំទូលាយនៃវិមជ្ឈការប្រជាធិបតេយ្យ និងរដ្ឋបាលត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការបន្ទាប់ពីការអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់នៅឆ្នាំ២០០១។ ច្បាប់នេះបានទទួលស្គាល់ឃុំ/សង្កាត់ជានីតិបុគ្គល ដោយមានអំណាចនីតិប្បញ្ញត្តិ និងនីតិប្រតិបត្តិដែលអាចអនុវត្តអំណាចនេះតាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាជាប់ឆ្នោត ហើយអាចដំណើរការបានដរាបណាពួកគេគោរពតាមច្បាប់ជាតិ។ ក្រសួងមហាផ្ទៃមានភារកិច្ចគាំទ្រ និងត្រួតពិនិត្យដំណើរការរដ្ឋបាលរបស់ក្រុមប្រឹក្សា។
	ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់	ច្បាប់នេះត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំដូចគ្នានឹងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់។ ច្បាប់នេះត្រូវបានដាក់ឱ្យចូលជាធរមានជាមួយនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់លើកទីមួយដែលបានធ្វើឡើងក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០២។ លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនេះគឺមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាចំនួន ១១,២៦១ នាក់ ដែលបានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ចំនួន ១,៦២១។ អាណត្តិទីមួយរបស់ពួកគេចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ ២០០២ ដល់២០០៧ (អាណត្តិ ៥ ឆ្នាំ)។ រហូតមកដល់ពេលនេះការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់បានធ្វើឡើងចំនួន ៥ដង ពោលគឺក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ និងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២។ ច្បាប់នេះត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីតួនាទីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត [គ.ជ.ប] នៅក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ហើយត្រូវបានកែប្រែម្តងទៀតក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ជាមួយនឹងការអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សារាជធានី/ខេត្ត ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ (២០០៨)។
ឆ្នាំ២០២២	អនុក្រឹត្យលេខ ២៦ពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុឃុំ/សង្កាត់ និង អនុក្រឹត្យលេខ ១៦ស្តីពីការបង្កើតមូលនិធិឃុំ/សង្កាត់	ទោះបីជាមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់អនុក្រឹត្យទាំងនេះក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុឃុំ/សង្កាត់ក៏ដោយ តែជាក់ស្តែង មូលនិធិឃុំ/សង្កាត់ស្ទើរតែទាំងស្រុង បានមកពីរដ្ឋាភិបាល កណ្តាលក្នុងទម្រង់នៃការបែងចែកមូលនិធិឃុំ/សង្កាត់ ដែលផ្អែកលើរូបមន្ត (កត្តាគណនារួមមាន៖ ទំហំប្រជាជន ស្ថានភាពភាពក្រីក្រជាដើម ក៏ដូចជាថវិកាគោលដែលស្មើគ្នាសម្រាប់ឃុំ/សង្កាត់ទាំងអស់)។
ឆ្នាំ២០០៥	គោលនយោបាយស្តីពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ	នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចេញនូវ "គោលនយោបាយស្តីពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ" ដោយកំណត់ចក្ខុវិស័យ និងគោលបំណងរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការពង្រីកកំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ចថ្នាក់ក្រោមជាតិ រួមមានខេត្ត ក្រុង ស្រុក និងខណ្ឌ។ ឯកសារនេះ

		បានរៀបរាប់អំពីគោលនយោបាយផ្លូវការសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ តាមរយៈការរៀបចំឡើងវិញទាំងអស់នូវរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ គោលនយោបាយនេះបានប្រមើមើលការផ្លាស់ប្តូរសំខាន់ពីរចំពោះរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលទាំងមូល។ ទីមួយបន្ថែមពីលើក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ដែលជាប់ឆ្នោតដោយផ្ទាល់ រដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាប់ឆ្នោតដោយប្រយោលនៅថ្នាក់ខេត្ត និងក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ហើយផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ពួកគេទាក់ទងនឹងមុខងារ ធនធាន និងសមត្ថភាពក្នុងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាលសាធារណៈ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន។ ទី២-ខេត្ត ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ និងឃុំ/សង្កាត់ត្រូវបានរំពឹងថានឹងអនុម័តប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលរួមដែលនឹងសម្របសម្រួលសកម្មភាពរដ្ឋបាលសាធារណៈនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ដើម្បីអភិវឌ្ឍ និងផ្តល់សេវាសាធារណៈ។
ឆ្នាំ ២០០៦	គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ដើម្បីជំរុញដំណើរការនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ [គ.ជ.អ.ប] ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដែលជាស្ថាប័នអន្តរក្រសួង។
	គំនិតផ្តួចផ្តើមថ្នាក់ស្រុករបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ	នៅឆ្នាំ ២០០៦ បន្ទាប់ពីការចេញផ្សាយគោលនយោបាយពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការក្នុងឆ្នាំ២០០៥ និងការបង្កើត គ.ជ.អ.ប ក្រសួងមហាផ្ទៃបានចេញនូវ "គំនិតផ្តួចផ្តើមស្រុក" ដើម្បីកំណត់ និងពង្រឹងតួនាទីរបស់ស្រុក ជាអ្នកសម្របសម្រួល និងគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍របស់ឃុំ/សង្កាត់ និងផ្តល់កម្លាំងរុញច្រានដល់វិមជ្ឈការនៃក្រសួងពាក់ព័ន្ធ។ ការពិសោធន៍នេះបានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ២០១០ និងជំនួសដោយការអនុវត្តច្បាប់សារធាតុក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ។
ឆ្នាំ២០០៨	ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ [ច្បាប់សារធាតុ]	រដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក និងខណ្ឌ (ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា 'ច្បាប់សារធាតុ') នៅក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ ២០០៨។ ដោយផ្អែកជាចម្បងលើគោលនយោបាយស្តីពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការឆ្នាំ២០០៥ ច្បាប់សារធាតុនេះបានបង្កើតកម្រិតថ្មីនៃរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅរដ្ឋបាលថ្នាក់រាជធានី/ខេត្ត និងក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ និងបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវអត្តិភាពនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ដែលមានស្រាប់ និងក្រុមប្រឹក្សារាជធានី-ខេត្ត និងក្រុង-ស្រុក/ខណ្ឌ ដែលកើតឡើងដោយការបោះឆ្នោតដោយប្រយោល (ពីសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់) ។
ឆ្នាំ ២០១១	ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវបានអនុម័តនៅខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ដែលច្បាប់នេះជួយកំណត់ការទទួលខុសត្រូវទាក់ទងនឹងការរៀបចំថវិកានៅថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក និងខណ្ឌ ដើម្បីព្យាយាមផ្សារភ្ជាប់ការបែងចែកធនធានឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងជាមួយនឹងការបង្កើតគោលនយោបាយ។
ឆ្នាំ ២០១៩	អនុក្រឹត្យលេខ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង អនុក្រឹត្យលេខ១៨៣ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក	អនុក្រឹត្យទាំងបីនេះត្រូវបានអនុម័តក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ 2019 ដើម្បីកំណត់មុខងារ រចនាសម្ព័ន្ធ តួនាទីទំនួលខុសត្រូវ ទំនាក់ទំនងការងារ និងគណនេយ្យភាពរបស់រដ្ឋបាលក្រុង/ខណ្ឌ/ស្រុក។ អនុក្រឹត្យនេះបង្រួបបង្រួមការិយាល័យ និងអង្គភាពផ្អែកតាមនាយកដ្ឋានតាមវិស័យ។

២. មុខងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

២.១. មុខងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ខេត្ត

រដ្ឋបាលខេត្តជាតំណាងរបស់ក្រសួងដែលជាស្ថាប័នកណ្ដាល ហើយរដ្ឋបាលខេត្តត្រួតពិនិត្យគ្រប់ទិដ្ឋភាពការងារ និងការផ្ដល់សេវារបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ រដ្ឋបាលខេត្តក៏ទទួលបន្ទុកផ្នែកសណ្ដាប់ធ្នាប់សង្គម និងសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ការដោះស្រាយជម្លោះ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្សក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ រដ្ឋបាលខេត្ត រួមជាមួយរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ បានបោះឆ្នោតដោយប្រយោលជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា គណៈអភិបាល និងចាត់តាំងអភិបាល នៃគណៈអភិបាល។ ក្រុមប្រឹក្សាអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកនីតិប្បញ្ញត្តិ និងនីតិប្រតិបត្តិ និងត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះមុខប្រជាពលរដ្ឋ។ អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្ត តំណាង ត្រួតពិនិត្យ និងសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួង និងស្ថាប័នកណ្ដាលដែលកំពុងមានប្រតិបត្តិការនៅក្នុងតំបន់ (ជាពិសេសលើបញ្ហាសន្តិសុខ សង្គម និងសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ច្បាប់ និងសិទ្ធិមនុស្ស)។ អភិបាលខេត្តមានទំនួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋាភិបាលកណ្ដាល ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួង និងស្ថាប័នកណ្ដាល។ អភិបាលខេត្តគឺជាហត្ថលេខីផ្លូវការ ដែលត្រូវបានផ្ទេរសិទ្ធិពី និងក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ខេត្តផ្ដល់ដំបូន្មាន និងការគាំទ្រដល់ក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអភិបាលខេត្តខ្លួនឯងមិនអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តបានទេ។

រាល់ក្រុមប្រឹក្សា (ទាំងនៅថ្នាក់រដ្ឋបាលខេត្ត និងរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ) អាចជ្រើសរើសបុគ្គលិក/មន្ត្រីដែលធ្វើការនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យដោយផ្ទាល់ពីគណៈអភិបាលខេត្ត។ បុគ្គលិក/មន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាមិនរួមបញ្ចូលមន្ត្រីថ្នាក់តំបន់នៃក្រសួង និងទីភ្នាក់ងារកណ្ដាល (ឧ. មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តនៃក្រសួងបរិស្ថាន) ឬអ្នកដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការងារសន្តិសុខ និងសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈ/សង្គម ច្បាប់ និង សិទ្ធិមនុស្សនោះទេ។

រដ្ឋបាលខេត្ត រួមជាមួយនឹងរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុកមានថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន។ ថវិកាសម្រាប់រដ្ឋបាលខណ្ឌ និងសង្កាត់ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងថវិការបស់សាលារាជធានី ហើយថវិកាសម្រាប់រដ្ឋបាលសង្កាត់ក្នុងក្រុង ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងថវិការដ្ឋបាលក្រុង។

យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ ១៨៣ និង ១៨៤ រដ្ឋបាលខេត្តមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការផ្ដល់ការគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ[2] ដូចជា៖ ការផ្ដល់ការត្រួតពិនិត្យភាពស្របច្បាប់របស់ដីកា និងការសម្រេចចិត្តរបស់រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ផ្ដល់ការគាំទ្រដល់កិច្ចជាក់លាក់ណាមួយ និងផ្ដល់ជំនួយបច្ចេកទេស អន្តរាគមន៍ និងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព។ រដ្ឋបាលខេត្តក៏ទទួលខុសត្រូវក្នុងការតាមដាន វាយតម្លៃ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តមុខងារដែលបានធ្វើប្រតិភូកម្ម ដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលជាមួយគណៈអភិបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ដើម្បីធានាសណ្ដាប់ធ្នាប់ និងសន្តិសុខសាធារណៈ សិទ្ធិមនុស្ស និងការអនុវត្តច្បាប់ និងការពិគ្រោះយោបល់ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្ដល់សេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន។

ខុសពីរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ មុខងាររបស់រដ្ឋបាលខេត្ត មិនត្រូវបានបញ្ជាក់បន្ថែមទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ ១៨៣, និង ១៨៤ បានរាយនូវបញ្ជីមុខងារ និងអនុមុខងារ/សកម្មភាពរង សម្រាប់រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ។ មានតែសេចក្ដីសម្រេចលេខ៣៩ ស្ដីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខតំណែងទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ចាប់ពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ប៉ុណ្ណោះដែលចែងយ៉ាងខ្លីអំពីការផ្ទេរមុខងារ/មុខតំណែងចំនួន ២៨ ជូនអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិពីក្រសួង និងស្ថាប័នកណ្ដាលសម្រាប់វិស័យអាទិភាព ដោយក្នុងនោះឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុក្រឹត្យលេខ៣៩ បរិយាយយ៉ាងលម្អិតអំពីមុខងារដែលបានផ្ទេរទៅរដ្ឋបាលខេត្ត និងរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក។

២.២. មុខងារនៃរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ

រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ គឺជានីតិបុគ្គលសាធារណៈដែលមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការបំពេញមុខងារដែលបានផ្ទេរសិទ្ធិ ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ ព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងៗទៀត។ ក្រុមប្រឹក្សានៅថ្នាក់ក្រោមជាតិនេះត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងដូចគ្នានឹងករណីនៅថ្នាក់ខេត្តដែរ។ រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ (រួមជាមួយរដ្ឋបាលខេត្ត) ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍប្រជាធិបតេយ្យ ដែលត្រូវបានកំណត់ថាដោយតំណាងសាធារណៈ ស្វ័យភាពមូលដ្ឋាន ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ការឆ្លើយតប និងគណនេយ្យភាព ការលើកកម្ពស់គុណភាពជីវិត សមធម៌ សុចរិតភាព និងតម្លាភាព និងគោលនយោបាយប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។ រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផ្ដល់សេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានក្នុងវិស័យដែលបានចាត់តាំង ដែលរួមមានកសិកម្ម ការអប់រំ រុក្ខាប្រមាញ់ ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន សុខភាព ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងទេសចរណ៍។ រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ

[2] រាជធានីភ្នំពេញ ត្រូវបានចាត់ទុកថានៅកម្រិតរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ស្មើនឹងរដ្ឋបាលថ្នាក់ខេត្ត និងដើរតួក្នុងផ្ដល់ការណែនាំដល់រដ្ឋបាលខណ្ឌ

(ក៏ដូចជារដ្ឋបាលខេត្ត) អាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចតាមបែបនីតិបញ្ញត្តិ និងប្រតិបត្តិ តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សារបស់ពួកគេ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាដែលនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ។

អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ ១៨៣ និង ១៨៤ តម្រូវឱ្យរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ បង្កើតអង្គភាព និងការិយាល័យមួយចំនួនដូចជា៖ ការិយាល័យរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ (ឬការិយាល័យរដ្ឋបាល និងបុគ្គលិក សម្រាប់រដ្ឋបាលខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ)។ អង្គភាពលទ្ធកម្ម ការិយាល័យគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស (មិនមែនជាការិយាល័យជាក់លាក់សម្រាប់រដ្ឋបាលខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ); ការិយាល័យផែនការ និងគាំទ្រឃុំ/សង្កាត់ (ឬការិយាល័យផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់រដ្ឋបាលខណ្ឌ នៃរាជធានីភ្នំពេញ); ការិយាល័យត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង (មិនមែនជាការិយាល័យជាក់លាក់សម្រាប់រដ្ឋបាលខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ); លេខាធិការ/ការិយាល័យលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សា; ការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និង ដីធ្លី; ការិយាល័យសម្របសម្រួលជម្លោះក្នុងតំបន់ និងច្បាប់; ការិយាល័យសាធារណៈការ ដឹកជញ្ជូន អនាម័យ បរិស្ថាន និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ (ឬការិយាល័យកសិកម្ម ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន សម្រាប់រដ្ឋបាលស្រុក); ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍; ការិយាល័យសង្គមកិច្ច និងសុខុមាលភាព (ឬការិយាល័យសង្គមកិច្ច និងសុខុមាលភាពសង្គម សម្រាប់រដ្ឋបាលខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ); និងការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយ។

> ⓘ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធសម្រាប់តារាងប្រៀបធៀបនៃមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ។

រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ មានទំនាក់ទំនងការងារជាក់លាក់ជាមួយក្រសួង និងស្ថាប័នកណ្តាល ខេត្ត/រាជធានីភ្នំពេញ និងឃុំ/សង្កាត់៖

១) រវាងរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក និងក្រសួងនិងស្ថាប័នកណ្តាល គឺក្រសួង និងស្ថាប័នកណ្តាលមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ គោលនយោបាយ ស្តង់ដារបច្ចេកទេស និងស្តង់ដារសេវាកម្ម ដើម្បីណែនាំការអនុវត្តមុខងារនៃវិស័យនីមួយៗ។

២) រដ្ឋបាលខេត្តមានភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យ និងគាំទ្រដូចបានកត់សម្គាល់ខាងលើ (សូមមើលផ្នែក ២.១) ដែលជាទូទៅរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុកទូទៅមានស្វ័យភាព លើកលែងតែការងារមួយចំនួនដែលតម្រូវដោយច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិដែលរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុកទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះរដ្ឋបាលខេត្ត (រដ្ឋបាលខណ្ឌស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ); និង

៣) រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក ត្រួតពិនិត្យ និងផ្តល់ការគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ ស្រដៀងនឹងរបៀបដែលរដ្ឋបាលខេត្តធ្វើសម្រាប់រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ហើយរដ្ឋបាលខណ្ឌអាចផ្តល់ការគាំទ្រ និងត្រួតពិនិត្យរដ្ឋបាលសង្កាត់ ដោយរដ្ឋបាលខណ្ឌទទួលប្រតិភូកម្មមុខងារនេះពីរដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ។

២.៣ មុខងារនៃរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់

រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ គឺជាស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតថ្នាក់មូលដ្ឋាននៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ចំណែករដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលខ្ពស់បំផុតគឺរួមមាន ខេត្ត/រាជធានីភ្នំពេញ។ ឃុំ/សង្កាត់នីមួយៗជាធម្មតាមានភូមិយ៉ាងតិចចំនួន៣ ឬអាចច្រើនរហូតដល់ទៅ៣០ភូមិ អាស្រ័យលើចំនួនប្រជាជន។ រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ មានភារកិច្ចដោះស្រាយតម្រូវការសហគមន៍មូលដ្ឋាន បម្រើផលប្រយោជន៍រួម និងគាំទ្រគោលនយោបាយជាតិក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

ការបង្កើតរៀបចំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់៖ ប្រជាពលរដ្ឋនៃឃុំ/សង្កាត់នីមួយៗ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់របស់ពួកគេ ដែលមានអាណត្តិប្រាំឆ្នាំ។ អាណត្តិត្រូវផុតកំណត់នៅពេលក្រុមប្រឹក្សាថ្មីត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើស និងចូលកាន់តំណែង។ មានតែប្រជាពលរដ្ឋដែលបានចុះឈ្មោះ និងមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចបោះឆ្នោតឃុំ/សង្កាត់បាន។ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ធ្វើឡើងដោយប្រើប្រព័ន្ធតំណាងសមាមាត្រ មានន័យថា៖ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ទាំងអស់ត្រូវបានជ្រើសរើសចេញពីបញ្ជីបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយ ហើយចំនួនអាសនៈក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ត្រូវបានបែងចែកទៅតាមចំនួនសំឡេងឆ្នោតនីមួយៗដែលគណបក្សនយោបាយទទួលបាន (ដោយការតែងតាំងដែលចាប់ផ្តើមពីបេក្ខជនដែលមានលេខរៀងខ្ពស់បំផុតក្នុងបញ្ជីគណបក្ស)។ បេក្ខជនឈរឈ្មោះដែលមានលេខរៀងខ្ពស់បំផុតក្នុងបញ្ជីគណបក្សនយោបាយដែលទទួលបានសំឡេងច្រើនជាងគេក្លាយជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ និងក្លាយជាមេឃុំ/ចៅសង្កាត់។ មេឃុំ/ចៅសង្កាត់មានជំនួយការ២នាក់ គឺជំទប់ទី១ (បេក្ខជនដែលមានលេខរៀងខ្ពស់បំផុតពីគណបក្សនយោបាយដែលមានសំឡេងច្រើនជាងគេលំដាប់ទី២) និងជំទប់ទី២ (បេក្ខជនដែលមានលេខរៀងខ្ពស់បំផុតបំផុតមកពីគណបក្សនយោបាយដែលមានសំឡេងច្រើនជាងគេទី ៣)។ នៅកន្លែងណាដែលលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតផ្អែកលើបញ្ជីបេក្ខជនរបស់គណបក្សនយោបាយតែមួយ អ្នកទាំង៣ដែលត្រូវបានតែងតាំង គឺតាមលំដាប់របស់ពួកគេនៅក្នុងបញ្ជីនៃគណបក្សនយោបាយនោះ។ ប្រសិនបើលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតគឺផ្អែកលើបញ្ជីបេក្ខជនរបស់គណបក្សនយោបាយចំនួនពីរ ជំទប់ទី១គឺជាអ្នកទីពីរនៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយដែលឈ្នះ ខណៈជំទប់ទី២គឺជាអ្នកទី១ក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយដែលឈ្នះលំដាប់ទី២ ។

រចនាសម្ព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់៖ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់នីមួយៗមានសមាជិកចន្លោះពី ៥ ទៅ ១១ រូប ដែលត្រូវបានស្គាល់ថាជាក្រុមប្រឹក្សា ដែលមានចំនួនសមាជិកអាស្រ័យលើទំហំប្រជាសាស្ត្រ និងភូមិសាស្ត្រនៃឃុំ/សង្កាត់។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់នីមួយៗមានមេឃុំ/ចៅសង្កាត់មួយរូប ចៅសង្កាត់រងពីររូប ស្មៀនមួយរូប (តែងតាំង និងជាបុគ្គលិកនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ) និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា។

មុខងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់៖ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ទទួលខុសត្រូវក្នុងការដោះស្រាយតម្រូវការមូលដ្ឋាន (កិច្ចការមូលដ្ឋាន) ប៉ុន្តែក៏តំណាងឱ្យរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិផងដែរសម្រាប់មុខងារដែលត្រូវបានចាត់តាំង ឬផ្ទេរសិទ្ធិ។ កិច្ចការមូលដ្ឋានដែលរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ ទទួលបន្ទុករួមមាន៖ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ សេវាសាធារណៈសំខាន់ៗ សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងកម្រិតជីវភាពកាន់តែប្រសើរឡើង ការថែរក្សាបរិស្ថាន បង្កើតការអត់ឱន និងការផ្សះផ្សាជម្លោះ ហើយជាទូទៅឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសហគមន៍មូលដ្ឋាន។[3]

ភារកិច្ចជាក់លាក់រួមមាន៖

- ការតែងតាំងមេភូមិសម្រាប់ភូមិនីមួយៗក្នុងឃុំ/សង្កាត់របស់ខ្លួន

[3] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ និងសង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០១)

- ធ្វើការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/សង្កាត់រយៈពេល៥ឆ្នាំ និងធ្វើការពិនិត្យ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការវិនិយោគឃុំ/សង្កាត់ប្រចាំឆ្នាំ
- ធ្វើការរក្សាសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ដែលអាចរាប់បញ្ចូលទាំងការចាត់វិធានការកាត់បន្ថយបទល្មើស និងអំពើហិង្សា ដាក់ចេញនូវច្បាប់ដែលប៉ះពាល់ដល់ទីផ្សារសាធារណៈ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនគរបាល
- ធ្វើការផ្តល់សេវាសាធារណៈដូចជា ទឹកស្អាត និងអនាម័យ ការសាងសង់ និងជួសជុលផ្លូវ សេវាសុខភាព ការអប់រំ និងការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់
- លើកកម្ពស់ផាសុកភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដូចជាដោយការបង្កើតសួនកម្សាន្ត ឬសួនកុមារ
- ការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច និងការលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដូចជាការស្វែងរកអ្នកវិនិយោគសម្រាប់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងឃុំ/សង្កាត់
- ធ្វើការការពារ និងអភិរក្សបរិស្ថាន ធនធានធម្មជាតិ និងវប្បធម៌ជាតិ និងបេតិកភណ្ឌ ដែលអាចរួមបញ្ចូលការអនុវត្តកម្មវិធីដើម្បីការពារសត្វព្រៃ រុក្ខជាតិ និងធនធានធម្មជាតិក្នុងមូលដ្ឋាន
- ធ្វើការផ្សះផ្សាទស្សនៈផ្សេងៗរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីសម្រេចបាននូវការយោគយល់ និងការអធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចជាការជួយដោះស្រាយវិវាទក្នុងឃុំ/សង្កាត់។ និង
- អនុវត្តកិច្ចការទូទៅដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ មិនមានអំណាច ឬអាជ្ញាធរទាក់ទងនឹងរុក្ខាប្រមាញ់ ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ ការពារជាតិ សន្តិសុខជាតិ គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ កិច្ចការបរទេស គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងពន្ធដារ និងបញ្ហាផ្សេងទៀតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ រួមទាំងអំណាចរបស់ថ្នាក់ខេត្តផងដែរ។[4]

២.៤ មុខងាររបស់មន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត

ទោះបីជាមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិក៏ដោយ ក៏មន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត ដើរតួជាតំណាងឱ្យក្រសួងបរិស្ថាននៅថ្នាក់ខេត្ត និងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ទាក់ទងនឹងអភិបាលកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ។ ជាក់ស្តែងមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអាជ្ញាធរជាតិ និងស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យដោយផ្ទាល់របស់ក្រសួងបរិស្ថាន។ មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តគឺជាអង្គភាពនៃក្រសួងបរិស្ថានដែលទទួលខុសត្រូវលើការអនុវត្ត និងសកម្មភាពសម្របសម្រួល ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យបរិស្ថានក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន។ ខុសពីរដ្ឋបាលខេត្ត ដែលជាធម្មតាតួនាទីរបស់ពួកគេគឺដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងកម្មវិធី/គម្រោងទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឧ. ដោយការរួមបញ្ចូលគោលនយោបាយជាតិទៅក្នុងផែនការខេត្ត) មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តមានតួនាទីកាន់តែសកម្មជាង និងធ្វើការងារដោយផ្ទាល់ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ។ រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ និងរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ ជាធម្មតាសហការយ៉ាងសកម្មជាមួយមន្ទីរបរិស្ថានដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ គោលការណ៍ណែនាំ និងកម្មវិធី/គម្រោង (ឧ. សម្រាប់ការគាំទ្រប្រតិបត្តិការ ការណែនាំ) ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ចំណែកឯជាមួយរដ្ឋបាលខេត្ត រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ និងរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ អាចអនុវត្តភារកិច្ចដូចជាធ្វើការរាយការណ៍។

[4] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ និងសង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០១)

តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់មន្ទីរបរិស្ថាននៅក្នុងខេត្តនីមួយៗត្រូវបានកំណត់ក្នុងប្រកាស។ ក្រសួងបរិស្ថានបានចេញប្រកាសស្តីពីការរៀបចំ និងមុខងាររបស់មន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត ដែលអាចអនុវត្តបានចំពោះមន្ទីរបរិស្ថានទាំងអស់ក្នុងប្រទេស និងអាចប្រើជាប្រកាស "គំរូ" ដើម្បីយកទៅកែតម្រូវស្របតាមបរិបទជាក់លាក់នៃខេត្តណាមួយ ។ ប្រកាសខាងលើចែងថា មន្ទីរបរិស្ថានមានតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវក្នុងការដឹកនាំការអនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន ការគ្រប់គ្រង និងទប់ស្កាត់បទល្មើសធនធានធម្មជាតិ ការអភិរក្សជីវចម្រុះ និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍មូលដ្ឋាន ការគាំទ្រហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ ការលើកកម្ពស់ការអប់រំបរិស្ថាន និងចូលរួមក្នុងការល្បាតព្រៃឈើ និងការបង្កើតការងារបៃតង និងប្រាក់ចំណូលបន្ថែមសម្រាប់សហគមន៍ និងពង្រឹង និងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការសង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន ប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។

i

សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធសម្រាប់ឧទាហរណ៍អំពីតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវដែលបានកំណត់ក្នុងប្រកាសរបស់មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តព្រះសីហនុ ក៏ដូចជាមុខងារដែលរំពឹងថានឹងកំណត់សម្រាប់មន្ទីរបរិស្ថាន ដែលមានក្នុងសេចក្តីព្រាងខែឧសភា ឆ្នាំ ២០២៤ នៃប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធី និងដំណើរការរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិឆ្នាំ២០១៧[គោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ]។

៣. លទ្ធផលនៃការសិក្សា

តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលមានចែងក្នុងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ

ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិកម្ពុជា ត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភាកម្ពុជានៅថ្ងៃទី ៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០២៣ បន្ទាប់មកអនុម័តដោយព្រឹទ្ធសភានៅថ្ងៃទី ១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២៣ និងបានឡាយព្រះហស្តលេខាដោយព្រះមហាក្សត្រ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២៣ (ដោយក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនេះនឹងចូលជាធរមានក្នុងមួយឆ្នាំចាប់ពីថ្ងៃនេះ) ហើយបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនៅថ្ងៃទី ៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០២៣។ ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិអនុញ្ញាតឱ្យមានការផ្ទេរភារកិច្ចយ៉ាងច្រើនដល់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ ប៉ុន្តែមិនបានបញ្ជាក់ថាជាអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិណាមួយឡើយ។ ដូច្នេះ វាជាចាំបាច់ត្រូវមានលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិជាបន្តបន្ទាប់ទៀត ដើម្បីផ្តល់សេចក្តីលម្អិតបន្ថែមក្នុងការអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញនូវក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនេះ។

ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនេះត្រូវបានបែងចែកជា "គន្ថី" ចំនួន ១២ ដែលមានមាត្រាសរុបចំនួន៨៦៥មាត្រា ។ គន្ថីទី៤ ចែងពីការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិឆ្នេរ កោះ និងសមុទ្រ ដោយក្នុងនោះការគ្រប់គ្រងតំបន់

ការពារធម្មជាតិ ត្រូវបានចែងជាចម្បងពីមាត្រា ៤៨៧ ដល់ ៣៨៧។[5] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិគឺជាច្បាប់ដែលកែប្រែពីច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិឆ្នាំ២០០៨ (ជាមួយនឹងការអនុម័តនៃក្រមនេះ ផែនការទាក់ទងនឹងកំណែទម្រង់ច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិត្រូវបានស្រូបចូលទៅក្នុងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ) ហើយក្រមបរិស្ថាននេះក៏លុបចោល និងជំនួសច្បាប់តំបន់ការពារធម្មជាតិឆ្នាំ២០០៨ ផងដែរ។[6] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ បានចែងថាក្រសួងបរិស្ថាន[7] និងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។[8] តួនាទី និងភារកិច្ចមួយចំនួនត្រូវបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៥១ (តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន) និងមាត្រា ៣៥២ (តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ) ការហាមឃាត់សកម្មភាពរបស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិឃើញមានក្នុងមាត្រា ៣៥៣; និងទំនួលខុសត្រូវផ្សេងទៀតរបស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៥៧, ៣៥៨, ៣៦០, ៣៦៧, ៣៧១, ៣៧៤, ៣៧៦, ៣៧៧, ៣៧៨, ៣៧៩។

> ⓘ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធសម្រាប់ការពិពណ៌នាបន្ថែមអំពីការទទួលខុសត្រូវថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទាក់ទងនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក៏ដូចជាតារាងប្រៀបធៀបតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរវាងកម្រិតផ្សេងៗនៃរដ្ឋាភិបាលដោយផ្អែកលើលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលបានជ្រើសរើស។

សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធសម្រាប់ការពិពណ៌នាបន្ថែមអំពីការទទួលខុសត្រូវថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទាក់ទងនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក៏ដូចជាតារាងប្រៀបធៀបតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរវាងកម្រិតផ្សេងៗនៃរដ្ឋាភិបាលដោយផ្អែកលើលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលបានជ្រើសរើស។

តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវ ជាក់លាក់ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ចែងថាអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការគាំទ្រដល់ការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលរួមមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការទទួលស្គាល់ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ(ដែលត្រូវតែបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ); ចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលស្នើដោយសហគមន៍បេក្ខភាព; ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រតិបត្តិការ នៃការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; និងដកហូតកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ក្នុងករណីដែលសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិមិនគោរពតាមកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិរបស់ពួកគេ។[9] ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ មិនកំណត់ថាអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិណាដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះភារកិច្ចទាំងនេះនោះទេ។

---

[5] មានមាត្រាបន្ថែមទៀតនៅផ្នែកផ្សេងក្នុងក្រមបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិដែលទាក់ទងនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

[6] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៨៦៤

[7] សំដៅយ៉ាងជាក់លាក់ថាជា "ក្រសួងដែលទទួលបន្ទុកការងារបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ" នៅក្នុងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ និងត្រូវបានសំដៅទៅក្រសួងបរិស្ថាននៅក្នុងបរិបទនេះ (ភាគច្រើន)។ គួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍ផងដែរ ពាក្យនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ទូទាំងក្រមបរិស្ថានដោយអត្ថន័យរបស់ក្រសួងដែលក្រមនេះសំដៅលើ ដែលផ្អែកលើបរិបទរបស់អត្ថបទ។

[8] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា៣៥០

[9] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៧១ ៣៧៤។ អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅតែតម្រូវឲ្យទទួលបានការយល់ព្រមពីក្រសួងបរិស្ថាន ដើម្បីធ្វើការទទួលស្គាល់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងដកហូតកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍។

ប្រភពមួយនៃការបំភ្លឺនូវការទទួលខុសត្រូវនេះ អាចជាសេចក្ដីសម្រេចលេខ ៣៩ ស្ដីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលចែងអំពីមុខងារទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន និងរុក្ខាប្រមាញ់ដែលបានផ្ទេរទៅរដ្ឋបាលខេត្ត និងរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក។

ការសម្របសម្រួល ឬទំនួលខុសត្រូវត្រួតស៊ីគ្នារវាងរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក[10] និងមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តទាក់ទងនឹងការបង្កើត ការគ្រប់គ្រង និងការដកហូតតំបន់ការពារសហគមន៍

បច្ចុប្បន្នមន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត គឺជាអង្គភាពឯកទេសដែលតំណាងឱ្យក្រសួងបរិស្ថាននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលគាំទ្រការអនុវត្តនៅមូលដ្ឋាន និងសម្របសម្រួលសកម្មភាពទាក់ទងនឹងវិស័យបរិស្ថាន។ តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់មន្ទីរបរិស្ថាន នៅក្នុងខេត្តនីមួយៗត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាស។ តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់ មន្ទីរបរិស្ថានអាចរួមបញ្ចូលការអនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្រ្ត ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ដឹកនាំ សម្របសម្រួល និងគាំទ្រការិយាល័យ និងអង្គភាព; ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល; ណែនាំ និងផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់កែសម្រួលច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ការតាក់តែងកិច្ចព្រមព្រៀង (ឧ. កិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ កិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយតួអង្គឯកជន/សម្បទាន) និងការដោះស្រាយវិវាទ; កត់ត្រា និងរាយការណ៍ចំណូល និងចំណាយ; ការលើកកម្ពស់ចំណេះដឹង និងការអប់រំបរិស្ថាន និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៃបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ; គាំទ្រឧទ្យានុរក្សដែលទទួលខុសត្រូវការល្បាត និងការអនុវត្តច្បាប់។ល។

ទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុកត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសិក្សាពីលទ្ធភាពនៃការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ គាំទ្រ និងទទួលស្គាល់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍នៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ បន្ទាប់ពីមានការយល់ព្រមជាផ្លូវការដោយក្រសួងបរិស្ថាន និងសម្របសម្រួលការអភិវឌ្ឍរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និង លក្ខន្តិកសហគមន៍; គាំទ្រ តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងកែប្រែ/បន្តតំបន់ការពារធម្មជាតិ; ការគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍; សិក្សា វាយតម្លៃ និងកំណត់តំបន់សក្តានុពល ដើម្បីបង្កើតសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍; ការលើកកម្ពស់ និងបង្កើនការចូលរួមក្នុងការអភិរក្សប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់; ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងតាមដានការអនុវត្តសកម្មភាពគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍ សហការដើម្បីប្រមូលការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីរៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍អេកូទេសចរណ៍; និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដើម្បីរុករក និងកំណត់ការកំណត់ព្រំដែន ក៏ដូចជាការសម្របសម្រួលការកំណត់ និងការបោះបង្គោលព្រំដែននៃគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍។

ជាការសំខាន់មួយដែរនោះគឺ គោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិឆ្នាំ២០១៧ដែលបានរំពឹងទុកថានឹងកែប្រែ (ដែលរំពឹងថានឹងប្រកាសឱ្យប្រើនៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤) ហាក់ដូចជាមានការត្រួតស៊ីគ្នានៃតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរវាងមន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត និងអាជ្ញាធរក្រុង/ស្រុក ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់ការពារ ជាពិសេស ទាក់ទងនឹងការបង្កើត ការគ្រប់គ្រង និងការដកហូតសិទ្ធិសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។

[10] មានតែរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុកប៉ុណ្ណោះដែលមានទំនួលខុសត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយសារតែមិនមានសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ/តំបន់ការពារធម្មជាតិត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងរដ្ឋបាលខណ្ឌនោះទេ។

យោងតាមសេចក្តីព្រាងកែប្រែខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤ នៃគោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តនឹងទទួលខុសត្រូវក្នុងការសិក្សាពីលទ្ធភាពនៃការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងដាក់សំណើសម្រាប់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ទៅកាន់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន; សម្របសម្រួលការបង្កើត និងការអនុម័តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; សហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះនៅក្នុងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; ផ្សព្វផ្សាយការណែនាំ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; កសាងសំណុំរឿងដើម្បីដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការទាក់ទងនឹងបទល្មើសនៅក្នុងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយផ្អែកលើសំណើពីគណៈកម្មាធិការសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ចូលរួមក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; វាយតម្លៃការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងការស្នើសុំលុបចោលកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ក្នុងករណីដែលការប្រព្រឹត្តខុសធ្ងន់ធ្ងរត្រូវបានរកឃើញ; និងបង្កើតរបាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាសស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ទៅកាន់ក្រសួងបរិស្ថាន។

ប្រសិនបើទំនួលខុសត្រូវបែបនេះត្រូវបានប្រគល់ឱ្យមន្ទីរបរិស្ថាន វាអាចបង្កឱ្យមានការភាន់ច្រលំ ដោយសារក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិបានធ្វើប្រតិភូកម្មនៃទំនួលខុសត្រូវដែលត្រួតគ្នានេះដល់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ ហើយដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិទេ ដោយសារមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តគឺជាផ្នែកមួយនៃក្រសួងបរិស្ថាន។

នេះបង្ករជាសំណួរដ៏សំខាន់មួយ៖ តើតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវត្រួតគ្នារវាងមន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត និងអាជ្ញាធរក្រុង/ស្រុក គួរត្រូវបញ្ជាក់យ៉ាងដូចម្តេច?

ថាមវ័ន្តនៃអំណាចរវាង រដ្ឋបាលខេត្ត និងរដ្ឋបាលស្រុក/ខណ្ឌ

ដូចដែលបានកំណត់ខាងលើ រដ្ឋបាលខេត្តតំណាងឱ្យក្រសួង ស្ថាប័នកណ្តាល និងត្រួតពិនិត្យគ្រប់ទិដ្ឋភាពការងារ និងការផ្តល់សេវារបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ដោយសារអាជ្ញាធរខេត្តគឺជាថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ អាជ្ញាធរក្រុង/ស្រុកអាចពិបាកក្នុងការសួរនាំ/ប្រជែងការសម្រេចចិត្ត ឬសកម្មភាពរបស់អាជ្ញាធរខេត្ត ។ ទោះបីជាមានការផ្ទេរមុខងារ និងសិទ្ធិអំណាចមួយចំនួនទៅរដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុកក៏ដោយ តែសម្រាប់ការអនុវត្តជាក់ស្តែង អំណាចរបស់ពួកគេនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ហើយត្រូវការការគាំទ្រ ការណែនាំ និងការសម្រេចចិត្តពីអាជ្ញាធរខេត្ត។ រដ្ឋបាលក្រុង/ស្រុក មិនទាន់សម្រេចបាននូវលទ្ធភាពប្រតិបត្តិការជាអង្គភាពដាច់ដោយឡែក និងឯករាជ្យនៅឡើយ។ ការកែលម្អសមត្ថភាពបុគ្គលិក និងការបែងចែកធនធាននៅថ្នាក់ក្រុង/ស្រុក ប្រហែលជាអាចជួយដល់ការអនុវត្តមុខងារដែលបានផ្ទេរ។

តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។ តួនាទីរបស់ពួកគេរួមមានការការពារ និងអភិរក្សបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ[11] ក៏ដូចជាដើរតួយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការចូលរួមបង្កើត និងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។ រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់គាំទ្រ និងសម្របសម្រួលការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; ឃ្លាំមើលការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈកម្មការសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងចេញដីកាទទួលស្គាល់គណៈកម្មការសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើស; គាំទ្រការបង្កើតលក្ខន្តិកៈសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; ចុះហត្ថលេខាលើលក្ខន្តិកៈសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; បញ្ចូលផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ/សង្កាត់ និងផែនការវិនិយោគឃុំ/សង្កាត់; ចុះហត្ថលេខាលើផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; និងត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។[12] ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ពេលខ្លះរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់អាចនឹងចូលរួមក្នុងដំណើរការបោះបង្គោលព្រំប្រទល់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ជួយតាក់តែងផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងធ្វើការល្បាតរួមក្នុងគោលបំណងអនុវត្តច្បាប់។ នៅក្នុងករណីដែលកម្រ រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់បែងចែកផ្នែកមួយនៃមូលនិធិឃុំ/សង្កាត់ក្នុងការគាំទ្រសំណើរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន។ដោយសារតែរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ផ្តល់សេវាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដែលតួនាទីរបស់ឃុំ/សង្កាត់ត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់។

ការចាត់តាំង ឬផ្ទេរភារកិច្ចឲ្យអាជ្ញាធរឃុំ/សង្កាត់គួរតែបន្សុីគ្នាជាមួយនឹងការកសាងសមត្ថភាព ធនធាន និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមាន។[13] ក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងបរិស្ថានបានផ្ទេរតួនាទីទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងបានបែងចែកថវិកាដល់រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ចំនួន ៧២តាមរយៈការចេញប្រកាសលេខ ៣៧ស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិជូនរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ ដែលមានសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។

[11] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ និងសង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០១)

[12] ប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំពីនិតិវិធី និងដំណើរការនៃការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧) មាត្រា១០ ១៦ ១៧ ២២ ២៣ ២៦ ២៩ ៣០

[13] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ និងសង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០១)

៤. អនុសាសន៍ណែនាំ

តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់មន្ត្រីថ្នាក់ក្រោមជាតិគួរតែត្រូវបានបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់លាស់ និងសមស្របទៅតាមក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ

លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលទាក់ទងទាំងឡាយ (ឧ. អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង អនុក្រឹត្យលេខ ១៨៣ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ; អនុក្រឹត្យលេខ ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក; ប្រកាសលេខ ៣៧ ស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិជូនរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ដែលមានសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; សេចក្តីសម្រេចលេខ ៣៩ ស្តីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ) នឹងតម្រូវឲ្យមានបទប្បញ្ញត្តិ គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស និង ច្បាប់រដ្ឋបាលបន្ថែមទៀតមុននឹងអាចដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាធរមាន។ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិទាំងនេះត្រូវបានគត់សម្គាល់ថា ជាការបោះជំហានមួយដែលច្បាស់លាស់ទៅកាន់ការផ្ទេរមុខងារ និងធនធានដែលពាក់ព័ន្ធទៅកាន់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ឥឡូវនេះជាមួយនឹងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ដែលត្រូវបានប្រកាសចូលជាធរមាននៅចុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ វាមានតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការធ្វើឲ្យលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយសមស្របទៅនឹងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ពីភារកិច្ចផ្សេងៗរបស់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ព្រមទាំងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងគោលការណ៍ណែនាំបន្ថែមទៀតដើម្បីអនុវត្តក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិឲ្យបានពេញលេញ ក៏ដូចជាលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនៅកម្ពុជាឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរ។

អនុសាសន៍ណែនាំមួយចំនួនសម្រាប់ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យមានការអនុវត្តទំនួលខុសត្រូវជាក់លាក់មួយចំនួនដែលបានចែងក្នុងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិរួមមាន៖

ធ្វើការរៀបចំគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិ ផែនការគ្រប់គ្រង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

អាជ្ញាធរថ្នាក់ជាតិ

ក្រសួងបរិស្ថានមានភារកិច្ចរៀបចំពង្រាងគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិ ផែនការគ្រប់គ្រង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសមួយចំនួន សម្រាប់ធ្វើការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។[14] ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិគួរតែរៀបរៀងឡើងដោយអនុលោមតាមគោលនយោបាយជាតិស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួង/ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។[15] ក្រសួងបរិស្ថាន និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនឹងត្រូវរៀបរៀងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងមានការឆ្លងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់[16] គោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិ ផែនការគ្រប់គ្រង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសនឹងអនុវត្តនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ក្រសួងបរិស្ថានមានភារកិច្ចក្នុងការផ្តល់ការគាំទ្រតាមរយៈការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសទៅកាន់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ[17] ក៏ដូចជាមើលការខុសត្រូវតាមរយៈការត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។[18]

អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្ត

អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្តតំណាងឲ្យក្រសួងបរិស្ថានក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និងមានភារកិច្ចក្នុងការធានាឲ្យបាននូវការយល់ដឹងពីច្បាប់ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងការការពារ និងការអភិរក្សនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ។[19] អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្តមានភារកិច្ចច្បាស់លាស់ទៅលើអាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុងរួមមាន៖ ផ្តល់ការត្រួតពិនិត្យភាពស្របច្បាប់របស់ដីកា និងសេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង; ផ្តល់ការគាំទ្រដល់កិច្ចជាក់លាក់ណាមួយរបស់រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង; ផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស អន្តរាគមន៍ និងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពរបស់រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង; និងតាមដាន វាយតម្លៃ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តមុខងាររបស់រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង។[20]

[14] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥១(២)(ក)
[15] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥២២
[16] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥៧
[17] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥១(២)(ឈ)
[18] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥១ ៣៥១(២)(ញ)
[19] មើលសេចក្តីសម្រេចលេខ៣៩ ស្តីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧)
[20] អនុក្រឹត្យលេខ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង (ឆ្នាំ២០១៩) មាត្រា៤១; អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក (ឆ្នាំ ២០១៩) មាត្រា៤១

អាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក/ក្រុង

អាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក/ក្រុង មានភារកិច្ចក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។[21] ដោយមិនរាប់បញ្ចូលលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើប្រតិភូមកម្ម និង/ឬពាក់ព័ន្ធនឹងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិដទៃទៀត រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុងអាចមានភារកិច្ចក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។[22]

អាជ្ញាធរថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់

អាជ្ញាធរថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់មានភារកិច្ចក្នុងការគាំទ្រគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ អាជ្ញាធរថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់អាចដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទងនឹងតម្រូវការមូលដ្ឋាន ដូចជាតម្រូវការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការគាំពារបរិស្ថាន ព្រមទាំងអាចធ្វើជាតំណាង តំណាងឲ្យរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិនៅពេលដែលត្រូវបានចាត់តាំង និងប្រតិភូកម្មការងារ។[23]

ការបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិ

អាជ្ញាធរថ្នាក់ជាតិ

ក្រសួងបរិស្ថានមានភារកិច្ចស្រាវជ្រាវ ការវាយតម្លៃ និងកំណត់ព្រំដែនតំបន់ការពារធម្មជាតិ សម្រាប់ធ្វើការចុះឈ្មោះ; ធ្វើការបង្កើតផែនទីគម្របព្រៃឈើ ការធ្វើផែនទីទីជម្រាល និងផែនទីសម្រាប់តំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗជាផ្លូវការ; ធ្វើការស្នើសុំឲ្យមានការកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិ; និងធ្វើការវាយតម្លៃ និងចាត់ថ្នាក់នៃប្រភេទធនធានព្រៃឈើ ជលផល និងជីវចម្រុះនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។[24] ការបែងចែកតំបន់នៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ ចូលរួមដោយក្រសួង/ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ហើយការបង្កើតផែនទីផ្លូវការរបស់តំបន់ការពារធម្មជាតិមានការចូលរួមដោយក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក្រសួង/ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន។[25]

អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្ត

អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្តមានតួនាទីក្នុងការគ្រប់គ្រង ការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអភិរក្សតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលគ្របដណ្តប់ខេត្តជាច្រើន និងធ្វើការសម្របសម្រួលរវាងថ្នាក់ខេត្ត និងខេត្តដើម្បីរួមគ្នាគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិអន្តរខេត្ត។[26] ក្នុងករណីជាក់ស្តែងខ្លះ ខេត្តមួយចំនួនអាចបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសដើម្បីគ្រប់គ្រង និងការពារតំបន់ការពារធម្មជាតិ។ អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្តនឹងធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយមន្ទីរពាក់ព័ន្ធថ្នាក់ខេត្ត មន្ទីរបរិស្ថាន អាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុង និងអាជ្ញាធរឃុំ ដើម្បីអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ដូចជាសកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងការកំណត់តំបន់ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ; ការអភិវឌ្ឍផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ; ការកំណត់ព្រំប្រទល់នៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ; និងការប្រមូល និងកត់ត្រាទិន្នន័យសម្រាប់បទប្បញ្ញត្តិនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិ។

អាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក/ក្រុង

អាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក/ក្រុងធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាន ដើម្បីអនុវត្តផែនការសកម្មភាពថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ខេត្តទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង និងការការពារតំបន់ការពារធម្មជាតិ។ អាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុងមានតួ

[21] អនុក្រឹត្យលេខ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង (ឆ្នាំ២០១៩); អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក (ឆ្នាំ ២០១៩)

[22] មើលក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥២(២)(ខ)

[23] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ និងសង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០១)

[24] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥១(២)(ខ)-(ង)

[25] ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៦៧

[26] សេចក្តីសម្រេចលេខ៣៩ ស្តីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧)

នាទីទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រមូល និងផ្តល់ទិន្នន័យទាក់ទងនឹងសេដ្ឋកិច្ចកិច្ចសង្គម និងបរិស្ថានពាក់ព័ន្ធទៅនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ សម្រាប់ធ្វើការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដី; ចូលរួមក្នុងការបោះបង្គោលព្រំដែន ធ្វើការបោះបង្គោលព្រំប្រទល់ ថែរក្សាបង្គោលព្រំប្រទល់ កំណត់តំបន់ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលមាននៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន; និងចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងកំណត់/ស្នើសុំការបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិថ្មី។[27] ដោយមិនរាប់បញ្ចូលលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើប្រតិភូមកម្ម និង/ឬពាក់ព័ន្ធនឹងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិដទៃទៀត អាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុងអាចជាអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលមានភារកិច្ចស្នើសុំបង្កើត និងកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិទៅក្រសួងបរិស្ថាន ដែលគួរតែរួមបញ្ចូលការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួង/ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។[28]

អាជ្ញាធរថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់

អាជ្ញាធរថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់គាំទ្រអាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក/ក្រុង អាជ្ញាធរខេត្ត និងមន្ទីរបរិស្ថានពាក់ព័ន្ធនឹងផែនការបែងចែកតំបន់ និងគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយផ្តល់ទិន្នន័យ និងព័ត៌មានស្តីពីប្រវត្តិសាស្រ្ត និងបច្ចុប្បន្នភាពនៃការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានធម្មជាតិ; ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិតាមបែបប្រពៃណី/ទំនៀមទម្លាប់របស់ជនជាតិដើមភាគតិច; សេដ្ឋកិច្ចសង្គម; ជម្លោះដីធ្លី ការសម្បទាន; និងគម្រោងសម្បទាន និងអភិវឌ្ឍទាក់ទងនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិដែលនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្ត

អាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្តមានតួនាទីសម្របសម្រួលដំណើរការនៃការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ក៏ដូចជាការសម្រេចចិត្តលើកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងផែនការគ្រប់គ្រង សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (នៅពេលដែលទទួលបានការយល់ព្រមពីក្រសួងបរិស្ថាន)។[29]

អាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក/ក្រុង

អាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក/ក្រុងមានតួនាទីក្នុងការសិក្សាពីលទ្ធភាពនៃការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ គាំទ្រ និងទទួលស្គាល់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍ដែលត្រូវបានអនុម័តជាផ្លូវការដោយក្រសួងបរិស្ថាន និងជួយសម្រួលដល់ការអភិវឌ្ឍន៍រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងលក្ខន្តិកៈសហគមន៍; គ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍; គាំទ្រតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងកែប្រែ/បន្តសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; សិក្សា វាយតម្លៃ និងកំណត់តំបន់សក្តានុពលដើម្បីបង្កើតសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍; ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងតាមដានការអនុវត្តសកម្មភាពគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍; និងសហការដើម្បីកៀរគរការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីរៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍អេកូទេសចរណ៍។[30]

ដោយទំនួលខុសត្រូវមួយចំនួនទាក់ទងនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិត្រូវបានចែងដោយក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ថានឹងត្រូវផ្ទេរទៅឲ្យអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទំនួលខុសត្រូវដូចតទៅនេះ អាចត្រូវ

[27] អនុក្រឹត្យលេខ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង (ឆ្នាំ២០១៩); អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក (ឆ្នាំ ២០១៩)
[28] មើលក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥៨ ៣៦០
[29] សេចក្តីសម្រេចលេខ៣៩ ស្តីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧)
[30] អនុក្រឹត្យលេខ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង (ឆ្នាំ២០១៩); អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក (ឆ្នាំ ២០១៩)

បានប្រគល់ឲ្យអាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុង[31]៖ ផ្តួចផ្តើម សម្របសម្រួល គាំទ្រ ការផ្តល់គោលការណ៍អនុញ្ញាត និងទទួលស្គាល់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍នៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅពេលទទួលបានការយល់ព្រមពីក្រសួងបរិស្ថាន (រួមទាំងកំណត់ទីតាំង និងទំហំសមស្របជាក់លាក់ក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ និងការសម្របសម្រួលជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ); គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងអេកូទេសចរណ៍; ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ឧ. តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ) រហូតដល់ ២៥ ឆ្នាំ; ផ្អាកប្រតិបត្តិការនៃសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដើម្បីពិនិត្យ និងវាយតម្លៃឡើងវិញ ប្រសិនបើសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ មិនគោរពតាមកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; លុបចោលកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ បន្ទាប់ពីទទួលបានការយល់ព្រមពីក្រសួងបរិស្ថាន ក្នុងករណីសហគមន៍មិនអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; និងទទួលស្គាល់ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក្រោមក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ[32] ក្នុងការអនុវត្តមុខងារ ដែលបានធ្វើប្រតិភូកម្មបែបនេះ អាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុងគួរតែធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាន (ដោយសារតែមន្ទីរបរិស្ថាន បច្ចុប្បន្នកំពុងអនុវត្តមុខងារទាំងនេះជាច្រើន) និងអាជ្ញាធរឃុំ/សង្កាត់ (ដែលអាចផ្តល់ការគាំទ្រ)។ អាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុងក៏គួរតែត្រូវបានផ្តល់ការកសាងសមត្ថភាព និងការបណ្តុះបណ្តាលឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់។

អាជ្ញាធរថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់

អាជ្ញាធរឃុំ/សង្កាត់មានភារកិច្ចក្នុងការប្រមូល បង្កើត និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យស្តីពីសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន; ដឹកនាំការសម្របសម្រួលស្តីពីការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; ធានាថាសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិមិនធ្វើសកម្មភាពហួសព្រំប្រទល់សហគមន៍ដែលបានទទួលបានការយល់ព្រម នៅពេលគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; ដឹកនាំការសម្របសម្រួលពីការធ្វើរួមបញ្ចូលផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/សង្កាត់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ និងផែនការវិនិយោគឃុំ; និងត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។[33] អាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ទទួលបន្ទុករៀបចំរបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស នព្វមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ស្តីពីការអនុវត្តមុខងារប្រតិភូកម្មទៅក្រសួងបរិស្ថាន និងមន្ទីរបរិស្ថានតាមរយៈអភិបាលស្រុក។[34]

[31] ការវិភាគនេះ និងអនុសាសន៍ណែនាំធ្វើឡើងដោយការពិនិត្យឯកសារ និងការពិនិត្យលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលពាក់ព័ន្ធ។ ការចុះប្រមូលទិន្នន័យតាមមូលដ្ឋានដែលបានគ្រោងទុកពុំបានធ្វើឡើងឡើយ ដូច្នេះការវិភាគនេះមានខ្វះខាតការយល់ដឹងយ៉ាងស៊ីជម្រៅបន្ថែមពីការចុះប្រមូលទិន្នន័យ។

[32] មើលក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា ៣៥២(២)(ឆ), 352(២)(ឈ), 371(២)-(៧), ៣៧៤

[33] ប្រកាសលេខ៣៧ស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារ "ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ"ជូនរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលមានសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០១៦)

[34] ប្រកាសលេខ៣៧ស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារ "ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ"ជូនរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលមានសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០១៦)

វាអាចមានប្រយោជន៍សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគ្រប់កម្រិតក្នុងការដាក់បញ្ចូលផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិទៅក្នុងផែនការរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិបានចែងយ៉ាងទូលំទូលាយឲ្យអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិជាអ្នកអនុវត្ត។[35]

តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង គួរតែត្រូវបានគាំទ្រជាមួយនឹងធនធានចាំបាច់

រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង មានភារកិច្ចក្នុងការគ្រប់គ្រង ប្រតិបត្តិ និងអនុវត្តមុខងារកាតព្វកិច្ចក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរៀងៗខ្លួន ប្រសិនបើពួកគេមានធនធានចាំបាច់ដើម្បីបំពេញមុខងារជាកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេ។36 មុខងារជាកាតព្វកិច្ចត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ ព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬលិខិតតុបករណ៍ច្បាប់ផ្សេងទៀតផ្អែកលើសំណើរបស់ គ.ជ.អ.ប ក្រសួង និងទីភ្នាក់ងារ ដោយមាននិយមន័យច្បាស់លាស់នៃតម្រូវការកាតព្វកិច្ច និងពេលវេលាសម្រាប់ការអនុវត្ត។37 ពេលដែលមុខងារជាកាតព្វកិច្ចត្រូវបានផ្ទេរយ៉ាងពេញលេញជាមួយនឹងធនធាន មុខងារនោះត្រូវបានចាត់តាំងជាអចិន្ត្រៃយ៍ទៅតាមថ្នាក់នៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ។38 រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង មានឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើស និងអនុវត្តមុខងារដែលមានការអនុញ្ញាត។39 មុខងារអនុញ្ញាតអាចត្រូវបានផ្ទេរដែលអាចត្រូវបានអនុវត្តដោយផ្អែកលើសមត្ថភាព និងធនធានដែលបានផ្ទេរ។40 មុននឹងផ្ទេរមុខងារនោះ គ.ជ.អ.ប ត្រូវតែធ្វើការសម្រេចលើធនធានចាំបាច់ និងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពដែលចាំបាច់សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលជាអ្នកទទួល41; រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវតែមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការអនុវត្តមុខងារដែលបានចាត់តាំង និងផ្ទេរឲ្យ។ ធនធានទាំងនោះរួមមានបុគ្គលិក ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ (ដើម្បីរ៉ាប់រងថ្លៃរដ្ឋបាល តម្រូវការផ្លូវច្បាប់ ការអនុវត្តភារកិច្ច) ទ្រព្យសម្បត្តិ។ល។42 ការផ្ទេរមុខងារតែមួយមុខគឺមិនគ្រប់គ្រាន់ ដូច្នេះការចាត់ចែងឲ្យមានធនធានបន្ថែមទៀតគឺជាការចាំបាច់។ ការផ្តល់ធនធាននេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ប្រសិនបើទំនួលខុសត្រូវដូចដែលបានចែងក្នុងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិត្រូវបានផ្ទេរទៅអាជ្ញាធរស្រុក/ក្រុង។

មកទល់ពេលនេះ ក្រសួងបរិស្ថានបានផ្ទេរមុខងារ រួមនឹងថវិកាចំនួន ២៤៩លានរៀល ដើម្បីគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ចំនួន ៧២ ដែលមានទីតាំងនៅ ៤១ ក្រុង/ស្រុក ក្នុងខេត្តចំនួន ១៦។43 ប៉ុន្តែវាមិនទាន់ច្បាស់នៅឡើយទេថាតើរដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុងត្រូវបានទទួលការបែងចែកថវិកា/ធនធានស្របជាមួយនឹងមុខងារដែលបានធ្វើប្រតិភូកម្មស្រដៀងគ្នានឹងរដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ ឬក៏យ៉ាងណានៅឡើយទេ។

[35] មើលក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) មាត្រា៣៧៤

[36] អនុក្រឹត្យលេខ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលក្រុង (ឆ្នាំ២០១៩) មាត្រា៥; អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក (ឆ្នាំ ២០១៩) មាត្រា៥

[37] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ (ឆ្នាំ២០០៨)

[38] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ (ឆ្នាំ២០០៨)

[39] អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃរដ្ឋបាលក្រុង (ឆ្នាំ ២០១៩), មាត្រា៦; អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក (ឆ្នាំ ២០១៩ មាត្រា៦

[40] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ (ឆ្នាំ២០០៨)

[41] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ (ឆ្នាំ២០០៨)

[42] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ (ឆ្នាំ២០០៨); អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃរដ្ឋបាលក្រុង (ឆ្នាំ ២០១៩), មាត្រា ៧០ ដល់៧៧; អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក (ឆ្នាំ ២០១៩) មាត្រា ៧០ ដល់៧៧; ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១១) មាត្រា២ ១៧ ៤៨

[43] ប្រកាសលេខ៣៧ស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារ "ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ"ជូនរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលមានសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (ឆ្នាំ ២០១៦)

តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរវាងរដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង និងមន្ទីរបរិស្ថាន ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

នៅពេលនិយាយអំពីការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់មន្ទីរបរិស្ថាន និងរដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុងគួរតែត្រូវបានបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ទាក់ទងនឹងការសម្របសម្រួល តួនាទីដឹកនាំ និងការសម្រេចចិត្តប្រតិបត្តិ នៅក្នុងសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលកំពុងរំពឹងទុកថានឹងធ្វើការអនុម័ត និងផ្សព្វផ្សាយនាពេលឆាប់ៗ។

តួនាទី និងភារកិច្ចដែលមានចែងក្នុងក្រុមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ និងអនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ និង ១៨៤ គួរតែសមស្រប និងចាត់តាំងឲ្យការិយាល័យកសិកម្ម ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន និងការិយាល័យអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍នៃរដ្ឋបាលស្រុក និងការិយាល័យសាធារណៈការ ដឹកជញ្ជូន អនាម័យ បរិស្ថាន និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងការិយាល័យអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍នៃរដ្ឋបាលក្រុង។

ទំនួលខុសត្រូវរបស់ការិយាល័យកសិកម្ម ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន និងការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍ នៃរដ្ឋបាលស្រុក និងការិយាល័យសាធារណៈការ ដឹកជញ្ជូន អនាម័យ បរិស្ថាន និង សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ក៏ដូចជាការិយាល័យអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍ នៃរដ្ឋបាលក្រុង គួរតែត្រូវបានលម្អិតបន្ថែមទៀត។ ការិយាល័យទាំងពីរនេះ នៃរដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុង គួរតែធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ មន្ទីរបរិស្ថានពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរឃុំ/សង្កាត់ និងស្ថាប័នផ្សេងទៀតនៃក្រសួងបរិស្ថាន (ដូចជានាយកដ្ឋានជីវភាពសហគមន៍)។ ផែនការសកម្មភាពរបស់រដ្ឋបាលស្រុក/ក្រុងគួរតែត្រូវបានធ្វើឲ្យស្របជាមួយផែនការសកម្មភាពរបស់មន្ទីរបរិស្ថានពាក់ព័ន្ធ។

សម្រាប់មុខងារដែលបានធ្វើប្រតិភូកម្មទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ការិយាល័យកសិកម្ម ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន និងការិយាល័យអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍ នៃរដ្ឋបាលស្រុក និងការិយាល័យសាធារណៈការ ដឹកជញ្ជូន អនាម័យ បរិស្ថាន និង សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ក៏ដូចជាការិយាល័យអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍ នៃរដ្ឋបាលក្រុង អាចអនុវត្តភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងបរិស្ថាន ដើម្បីរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាន និងមន្ត្រីឧទ្យានុរក្ស ដើម្បីចាត់វិធានការល្បាត ត្រួតពិនិត្យ ស៊ើបអង្កេត និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិ និងសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលបំផ្លាញ ឬប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់តំបន់ការពារធម្មជាតិរួមទាំងភ្លើងឆេះព្រៃ
- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថានដើម្បីត្រួតពិនិត្យការនាំចូល និងការនាំចេញនូវប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ គ្រាប់រុក្ខជាតិ និងសំណាកគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងបរិស្ថានដើម្បីប្រមូល និងផ្តល់ទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងបរិស្ថានទាក់ទងនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងច្រករបៀងអភិរក្សជីវចម្រុះ (ដែលឥឡូវនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាផ្នែកមួយនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ) សម្រាប់ការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដី

- ចូលរួមក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់ បោះបង្គោលព្រំ ថែរក្សាបង្គោលព្រំ កំណត់តំបន់ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅស្រុក/ក្រុង
- ចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងកំណត់អត្តសញ្ញាណសក្តានុពលនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងស្នើបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិថ្មី
- កៀរគរធនធាន និងសហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការការពារ អភិរក្ស និងស្តារឡើងវិញនូវជីវៈចម្រុះ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាន និងក្រសួងបរិស្ថានដើម្បីការពារ និងអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
- ពិនិត្យ តាមដាន និងរាយការណ៍អំពីតំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ
- ការលើកកម្ពស់ និងបង្កើនការចូលរួមក្នុងការអភិរក្សទំនៀមទំលាប់ និងប្រពៃណីជនជាតិដើមភាគតិច និងរួមចំណែកលើកកំពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុង និងជាប់នឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

សម្រាប់មុខងារដែលត្រូវប្រតិភូកម្មទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ការិយាល័យកសិកម្ម ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន និងការិយាល័យអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍នៃរដ្ឋបាលស្រុក និងការិយាល័យសាធារណៈការ ដឹកជញ្ជូន អនាម័យ បរិស្ថាន និង សណ្តាប់ធ្នាប់ សាធារណៈ ក៏ដូចជាការិយាល័យអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍នៃរដ្ឋបាលក្រុងអាច អនុវត្តភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- សហការជាមួយ មន្ទីរបរិស្ថាន និងអាជ្ញាធរឃុំ/សង្កាត់ ដើម្បីសិក្សាពីលទ្ធភាពនៃការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ អនុម័ត និងទទួលស្គាល់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍នៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលបានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការដោយក្រសួងបរិស្ថាន និងជួយសម្រួលដល់ការអភិវឌ្ឍន៍រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងលក្ខន្តិកៈសហគមន៍។
- សហការជាមួយ មន្ទីរបរិស្ថាន និងអាជ្ញាធរឃុំ/សង្កាត់ ដើម្បីគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍
- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថានដើម្បីគាំទ្រ តាមដាន វាយតម្លៃ និងកែប្រែ/បន្តសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
- សហការជាមួយ មន្ទីរបរិស្ថានដើម្បីសិក្សា វាយតម្លៃ និងកំណត់តំបន់សក្តានុពលដើម្បីបង្កើតសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍
- លើកកម្ពស់ និងបង្កើនការចូលរួមក្នុងការអភិរក្សប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសកម្មភាពគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍ និងបញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅមន្ទីរបរិស្ថាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងបរិស្ថាន។
- ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ និងបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍ដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ
- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថានដើម្បីប្រមូលការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍
- សហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងបរិស្ថាន ដើម្បីរុករក និងកំណត់ព្រំប្រទល់ ព្រមទាំងសម្របសម្រួលដល់ការកំណត់ និងការបោះបង្គោលព្រំប្រទល់នៃគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍។

ឧបសម្ព័ន្ធ ក៖ ម្រងនៃតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវនានារបស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

ក្រសួងបរិស្ថាន

ក្រសួងបរិស្ថានគឺជាក្រសួងទទួលបន្ទុកក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ (មាត្រា ៣៥១ នៃក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ)

មាត្រា ៣៥១ នៃក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិកំណត់តួនាទីរបស់ក្រសួងបរិស្ថានបន្ថែមទៀត៖

1) រៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយជាតិ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ផែនការគ្រប់គ្រង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។
2) សិក្សាវាយតម្លៃ និងកំណត់ព្រំប្រទល់ដែនតំបន់ការពារធម្មជាតិដើម្បីចុះបញ្ជីកា។
3) រៀបចំផែនទីគម្របរុក្ខជាតិ ផែនទីទីជម្រាល និងផែនទីតំបន់ការពារធនធានធម្មជាតិនីមួយៗជាផ្លូវការ
4) លើកសំណើរ សុំការរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយតាមតម្រូវការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬអនុលោមតាមលិខិតតុបករណ៍អន្តរជាតិដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជារដ្ឋភាគី។
5) រៀបចំវាយតម្លៃ និងធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទធនធានព្រៃឈើ ជលផល និងជីវៈចម្រុះក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។
6) សិក្សា ប្រមូល ចងក្រង បង្កើតមូលដ្ឋានទិន្នន័យព័ត៌មានស្តីពីធនធានព្រៃឈើ ជលផល និងជីវៈចម្រុះ។
7) អប់រំផ្សព្វផ្សាយដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជនក្នុងការចូលរួមថែរក្សា ការពារធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។
8) ចាត់វិធានការដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ស្រាវជ្រាវ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងកសាងសំណុំរឿងតាមនីតិវិធីជាធរមាន និងធ្វើជាអង្គភាពដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដើម្បីទាមទារសំណងការខូចខាត និងការជួសជុលស្តារការខូចខាតធនធានធម្មជាតិនៅចំពោះមុខតុលាការមានសមត្ថកិច្ច។
9) អភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងគាំទ្របច្ចេកទេសដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។ និង
10) ធ្វើអធិការកិច្ច តាមដាន និងវាយតម្លៃទៅលើការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

មាត្រា៣៥១ នៃក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិក៏បានចែងថាក្រសួងបរិស្ថានគួរតែបង្កើតអង្គភាពជំនាញដែលទទួលខុសត្រូវលើតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលអង្គភាពនោះគួរតែដើរតួជាលេខាធិការដ្ឋានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ ២៣៤ ស្តីពីការរៀបចំប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន (ឆ្នាំ២០២១) និងសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលបានកែប្រែនាខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤ ស្ថាប័នរបស់ក្រសួងបរិស្ថានដែលដឹកនាំការគ្រប់គ្រងរបស់តំបន់ការពារធម្មជាតិគឺអគ្គនាយកដ្ឋានតំបន់ការពារធម្មជាតិ ហើយស្ថាប័នដែលទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិគឺអគ្គនាយកដ្ឋានសហគមន៍មូលដ្ឋាន។

នៅក្នុងសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលបានកែប្រែនាខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៤ និង៥ បានចែងពីតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងនាយកដ្ឋានជីវភាពសហគមន៍ (ដែលនៅក្រោម និងតំណាងឲ្យអគ្គនាយកដ្ឋានសហគមន៍មូលដ្ឋាន) ទាក់ទងនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។ អគ្គនាយកដ្ឋានសហគមន៍មូលដ្ឋានមានភារកិច្ចសម្របសម្រួល និងរៀបចំការងារទាក់ទងនឹងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិឲ្យបានសមស្រប និងមាននិរន្តរភាព ដែលរួមមានសម្របសម្រួលការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ទាក់ទងនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; សម្របសម្រួលជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យឯកជនក្នុងការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; និងសម្របសម្រួលនិងធ្វើអន្តរាគមន៍ដោះស្រាយទំនាស់នៅក្នុងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។ នាយកដ្ឋានជីវភាពសហគមន៍មានភារកិច្ចដូចជា សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងវាយតម្លៃពីលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយសហការជាមួយស្ថាប័នជំនាញពាក់ព័ន្ធ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន; សម្របសម្រួលរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តទាក់ទងនឹងការរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; សម្របសម្រួល និងផ្តល់យោបល់លើលក្ខន្តិកៈ ផែនការគ្រប់គ្រង និងកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញពាក់ព័ន្ធការងារសហគមន៍ ដល់មន្ត្រីថ្នាក់ក្រោមជាតិ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; ផ្សព្វផ្សាយលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល; សម្របសម្រួល និងដោះស្រាយបញ្ហា នៅពេលមានការស្នើសុំពីសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ; និងត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើដំណើរការអនុវត្តលក្ខន្តិកៈ កិច្ចព្រមព្រៀង និងផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។

មន្ទីរបរិស្ថានខេត្ត

មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តជាតំណាងរបស់ក្រសួងបរិស្ថាននៅក្នុងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់មន្ទីររួមមាន[44]៖

1) ដឹកនាំអនុវត្តគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ព្រមទាំងកំណត់ការងារអាទិភាពពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន ធនធានធម្មជាតិនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងជីវៈចម្រុះ ព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃដោយសហការជាមួយមន្ទីរ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលមានតំបន់ការពារធម្មជាតិ
2) អនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចគាំពារបរិស្ថាន តំបន់ការពារធម្មជាតិ ការអភិរក្សរុក្ខជាតិ សត្វព្រៃ និងធនធានជីវៈចម្រុះ ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងសេវាបរិស្ថាន
3) ដឹកនាំ គ្រប់គ្រង សម្របសម្រួល និងផ្តល់យោបល់ដល់មន្ទីរ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ លើការងារគាំពារបរិស្ថាន ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ការអភិរក្សធនធានជីវៈចម្រុះនិងព្រៃឈើ ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព ជីវៈសុវត្ថិភាព សេដ្ឋកិច្ចបៃតង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា
4) គ្រប់គ្រងកិច្ចការរដ្ឋបាលទូទៅ ធនធានមនុស្ស ហិរញ្ញវត្ថុ ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងការងារផែនការសម្រាប់មន្ទីរ
5) ផ្តល់យោបល់លើអត្ថបទ កិច្ចសន្យា កិច្ចព្រមព្រៀង ករណីរឿងក្តី ករណីវិវាទ ដែលពាក់ព័ន្ធមន្ទីរដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត
6) រៀបចំចងក្រងសំណុំរឿងនៃបទល្មើសប្តឹងទៅសាលាដំបូងខេត្ត និងសហការជាមួយសាលាដំបូងខេត្ត និងចូលរួមសវនាការរបស់តុលាការក្នុងនាមជានគរបាលយុត្តិធម៌ ក្នុងករណីរឿងក្តីពាក់ព័ន្ធធនធានធម្មជាតិ ជីវចម្រុះ ព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ
7) កត់ត្រាចំណូលពិន័យអន្តរការណ៍ និងរាយការណ៍ជូនអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ

[44] ឧទាហរណ៍នៃតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវដែលបានលើកឡើងខាងលើបានមកពីប្រកាសស្តីពី ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តព្រះសីហនុ

8) ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបរិស្ថាន និងដឹកនាំសម្របសម្រួលការងារអប់រំ និងការផ្សព្វផ្សាយបរិស្ថាន ព្រមទាំងចាត់ចែងពិធីសំខាន់ៗទាក់ទងនឹងវិស័យបរិស្ថាន
9) រៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពបរិស្ថានខេត្តសាមី
10) លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីកិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងសកម្មភាពបង្កើនការយល់ដឹងនានា
11) លើកទឹកចិត្តឲ្យមានការចូលរួមជាសាធារណៈក្នុងកិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ
12) ផលិត និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាក់ទងនឹងកិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពដល់សាធារណជន។
13) ត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក ដី ខ្យល់ សម្លេង និងរំញ័រព្រមទាំងត្រួតពិនិត្យការបំភាយកាំរស្មី វិទ្យុសកម្ម និងអេឡិចត្រូម៉ាញ៉េទិកដោយសម្របសម្រួលជាមួយមន្ទីរ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ។
14) អនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងនីតិវិធីនានាពាក់ព័ន្ធការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ និងគម្រោងវិនិយោគឯកជន។
15) ពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់បច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធកិច្ចគាំពារបរិស្ថានលើរាល់សំណើរនិងគម្រោងវិនិយោគក្នុងក្របខណ្ឌខេត្តសាមី
16) លើកកម្ពស់ការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ វិស័យឯកជន អាជ្ញាធរដែនដី អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ដើម្បីចូលរួមអនុវត្ត និងតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃនៃការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងអភិរក្សជីវៈចម្រុះ
17) គ្រប់គ្រង និងដឹកនាំនាយក នាយករង និងមន្ត្រីឧទ្យានុរក្សនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិលើការងារសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងតាមដានសត្វ រុក្ខជាតិ ទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប បទល្មើសធនធានធម្មជាតិ និងព្រៃឈើ ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងអភិរក្សជីវៈចម្រុះ
18) គ្រប់គ្រង និងសម្របសម្រួលដល់ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យបានសមស្រប និងមាននិរន្តរភាពដោយសហការជាមួយមន្ទីរជំនាញ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធក្នុងខេត្តសាមី
19) ជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តឲ្យមានការវិនិយោគក្នុងកិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការអភិរក្សជីវចម្រុះ ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
20) កៀរគរ និងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់កិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
21) សហការជាមួយបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីចូលរួមចំណែកគាំទ្រដល់កិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឲ្យមាននិរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
22) រៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស នព្វមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ជូនក្រសួង និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ និង/ឬ
23) ទទួលអនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការប្រគល់ជូនពីក្រសួងបរិស្ថាន និងសាលាខេត្តសាមី។

សក្តានុពលតួនាទីរបស់មន្ទីបរិស្ថានខេត្ត យោងតាមសេចក្តីព្រាងនៃប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំពីនីតិវិធី និងដំណើរការរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលបានកែប្រែក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤៖

1) សិក្សាពីលទ្ធភាពរៀបចំ និងលើកសំណើសុំបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដាក់ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន
2) សម្របសម្រួលរៀបចំ និងអនុម័តលើផែនការគ្រប់គ្រង និងកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

3) សហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី ក្នុងការសម្របសម្រួលដោះស្រាយទំនាស់ដែលកើតមាននៅក្នុងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
4) អប់រំផ្សព្វផ្សាយគោលការណ៍ណែនាំ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងព័ត៌មានផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
5) ចងក្រងសំណុំរឿងបទល្មើសដែលកើតមានក្នុងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ដាក់ជូនតុលាការ តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
6) ចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
7) សិក្សាវាយតម្លៃ លើការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងលើកសំណើលុបកិច្ចព្រមព្រៀង ក្នុងករណីប្រព្រឹត្តខុសធ្ងន់ធ្ងរ និង
8) ធ្វើរបាយការណ៍ត្រីមាសស្តីពីវឌ្ឍនភាពរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិជូនក្រសួងបរិស្ថាន

អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ

នៅក្រោមក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិមានភារកិច្ចគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងធានាការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនគឺអនុលោមតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ក្រមបរិស្ថាន (មាត្រា៣៥០ និងមាត្រា៣៥២)។

តួនាទីមួយចំនួនរបស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិរួមមាន៖

- ធានាដល់ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិដោយនិរន្តរភាព និងបង្កើនការដាំស្តារព្រៃឈើឡើងវិញនៅលើដីព្រៃរេចរឹល ឬដីទំនេរ (មាត្រា ៣៥២(២)(ក) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន (មាត្រា ៣៥២(២)(ខ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ចាត់វិធានការដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ទប់ស្កាត់ ស្រាវជ្រាវ និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងកសាងសំណុំរឿងទៅតុលាការតាមនីតិវិធីច្បាប់ (មាត្រា ៣៥២(២)(គ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ទប់ស្កាត់ និងចាត់វិធានការនូវរាល់សកម្មភាពដែលធ្វើឲ្យខូចខាត ឬប៉ះពាល់អវិជ្ជមានក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលបណ្តាលមកពីសកម្មភាពនានា (មាត្រា ៣៥២(២)(ឃ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ត្រួតពិនិត្យលិខិតអនុញ្ញាត និងឯកសារផ្សេងៗដែលកំណត់ដោយក្រមនេះ (មាត្រា ៣៥២(២)(ង) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ត្រួតពិនិត្យរាល់ការនាំចេញ ការនាំចូលនូវប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ គ្រាប់រុក្ខជាតិ និងសំណាកក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៥២(២)(ច) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- គាំទ្រការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិជាលក្ខណៈប្រពៃណី ទំនៀមទំលាប់របស់សហគមន៍មូលដ្ឋាននៅក្នុងតំបន់អភិរក្ស និងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព (មាត្រា ៣៥២(២)(ឆ) នៃក្រមបរិស្ថាន)

- ផ្តល់គោលការណ៍អនុញ្ញាត និងទទួលស្គាល់លើការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍ដែលទទួលបានការឯកភាពពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៥២(២)(ជ) នៃក្រមបរិស្ថាន
- គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៥២(២)(ឈ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- អប់រំផ្សព្វផ្សាយដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងដល់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ក៏ដូចជាការស្តារប្រព័ន្ធមជ្ឈដ្ឋានធម្មជាតិ និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព (មាត្រា ៣៥២(២)(ញ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- គៀរគរធនធាន សម្រាប់គាំទ្រដល់កិច្ចគាំពារ ការអភិរក្ស និងការស្តារជីវៈចម្រុះ (មាត្រា ៣៥២(២)(ដ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍ អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងសប្បុរសជន ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍធនធានធម្មជាតិ។ (មាត្រា ៣៥២(២)(ឋ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- រាជរដ្ឋាភិបាល ឬក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិមានសិទ្ធិផ្ទេរបន្ថែម ឬកែប្រែមុខងារដែលបានផ្ទេរផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (មាត្រា ៣៥២(៣) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពសម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយអនុលោមតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ (មាត្រា ៣៥៧(១) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ដាក់សំណើបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយទៅក្រសួងបរិស្ថាន (មាត្រា ៣៥៨ នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ដាក់សំណើកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយ (មាត្រា ៣៦០ នៃក្រមបរិស្ថាន)
- គាំទ្រក្រសួងបរិស្ថានក្នុងការរៀបចំផែនទីតំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗជាផ្លូវការ រួមមានសិក្សារៀបចំបែងចែក និងកំណត់តំបន់គ្រប់គ្រង បោះបង្គោលព្រំប្រទល់ និងចុះបញ្ជីជាដីសាធារណៈរបស់រដ្ឋនៅតំបន់ការពារធម្មជាតិនីមួយៗ (មាត្រា ៣៦៧ នៃក្រមបរិស្ថាន)
- រៀបចំបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៧១(១) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ផ្តួចផ្តើម សម្របសម្រួល គាំទ្រ ផ្តល់គោលការណ៍អនុញ្ញាត និងទទួលស្គាល់ដល់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិបន្ទាប់ពីទទួលបានការយល់ព្រមពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ។ ប្រការនេះរួមមានត្រូវសិក្សាពីលទ្ធភាពរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ កំណត់ទីតាំងច្បាស់លាស់ និងទំហំឲ្យបានសមស្របដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ និងសម្របសម្រួលជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ (មាត្រា ៣៧១(២) និង(៣) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (ឧ. តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ) ហើយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានសុពលភាពមិនលើសពីរយៈពេល២៥ ឆ្នាំ (មាត្រា ៣៧១(៤) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ក្នុងករណីដែលសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ មិនអនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀង និងផែនការគ្រប់គ្រងរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានសិទ្ធិផ្អាកដំណើរការរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដើម្បីពិនិត្យ និងវាយតម្លៃឡើងវិញ (មាត្រា ៣៧១(៥) នៃក្រមបរិស្ថាន)

- លុបកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ បន្ទាប់ពីទទួលបានការយល់ព្រមពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ ក្នុងករណីដែលសហគមន៍អនុវត្តផ្ទុយពីកិច្ចព្រមព្រៀង និងផែនការគ្រប់គ្រងរបស់សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៧១(៦) និង(៧) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ទទួលស្គាល់ផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៧៤ នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ធ្វើសមាហរណកម្មផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ជាមួយផែនការរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (មាត្រា ៣៧៤ នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ចេញលិខិតអនុញ្ញាត ឬចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ឬកិច្ចសន្យាសម្រាប់សកម្មភាព ឬគម្រោងនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិដោយស្នើសុំការយល់ព្រមជាមុនពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៧៨(២) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន ជាមួយក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ មុននឹងរៀបចំគម្រោងស្ថាបនា និងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៧៩(១) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតមុននឹងរៀបចំគម្រោងស្ថាបនា ឬសាងសង់សំណង់ឯកជននៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ (មាត្រា ៣៧៩ (២) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ដើម្បីទាមទារសំណងការខូចខាតបរិស្ថានឬធនធានធម្មជាតិ ឬស្តារបរិស្ថាននោះឡើងវិញ ឬទប់ស្កាត់សកម្មភាពណាមួយដែលបង្កផលប៉ះពាល់ឬបំពុលបរិស្ថាន និងខូចខាតលើធនធានធម្មជាតិ (មាត្រា ៨០២(ខ) នៃក្រមបរិស្ថាន)
- ចាត់តាំងមន្ត្រីថ្នាក់ក្រោមជាតិទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលមានភារកិច្ចតាមដាន ស្រាវជ្រាវ ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្តច្បាប់ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងអាចទទួលនីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ឲ្យពិនិត្យបទល្មើសធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ហើយមានអំណាចឆែកឆេរ ចាប់យកវត្ថុតាង កោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ និងបំពេញកិច្ចនីតិវិធីដទៃទៀតដោយអនុវត្តតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (មាត្រា ៨១០ នៃក្រមបរិស្ថាន)
- តែងតាំងមន្ត្រីអធិការកិច្ចបរិស្ថាន ដែលមានតួនាទីធ្វើអធិការកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចគាំពារ និងកិច្ចការពារប្រឆាំងបទល្មើសបរិស្ថាន និងអាចទទួលនីតិសម្បទានជានគរបាលយុត្តិធម៌ឲ្យពិនិត្យបទល្មើសបរិស្ថាននៅក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ហើយមានអំណាចឆែកឆេរ ចាប់យកវត្ថុតាង កោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ និងបំពេញកិច្ចនីតិវិធីដទៃទៀត ដោយអនុវត្តតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (មាត្រា ៨១៤និង៨១៦ នៃក្រមបរិស្ថាន)។

តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

	តួនាទី៖ ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
រដ្ឋាភិបាលជាតិ *(ក្រមបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) និងសេចក្តីសម្រេច លេខ ៣៩ ស្តីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារ ជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧))* **ចំណាំ៖ មិនរួមបញ្ចូលតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់មន្ទីរបរិស្ថាន **	▪ រៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយជាតិ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ផែនការគ្រប់គ្រង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា និងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ សិក្សាវាយតម្លៃ និងកំណត់ព្រំប្រទល់ដែនតំបន់ការពារធម្មជាតិដើម្បីចុះបញ្ជីកា ▪ រៀបចំផែនទីគម្របរុក្ខជាតិ ផែនទីទីជម្រាល និងផែនទីតំបន់ការពារធនធានធម្មជាតិនីមួយៗជាផ្លូវការ ▪ លើកការស្នើសុំរៀបចំកែប្រែតំបន់ការពារធម្មជាតិណាមួយតាមតម្រូវការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬអនុលោមតាមលិខិតតុបករណ៍អន្តរជាតិដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជារដ្ឋភាគី ▪ រៀបចំវាយតម្លៃ និងធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទធនធានព្រៃឈើ ជលផល និងជីវៈចម្រុះក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ សិក្សា ប្រមូល ចងក្រង បង្កើតមូលដ្ឋានទិន្នន័យព័ត៌មានស្តីពីធនធានព្រៃឈើ ជលផល និងជីវៈចម្រុះ ▪ ចាត់វិធានការដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ស្រាវជ្រាវ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងកសាងសំណុំរឿងតាមនីតិវិធីជាធរមាន និងធ្វើជាអង្គភាពដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីទាមទារសំណងការខូចខាច និងការជួសជុលស្តារការខូចខាតធនធានធម្មជាតិនៅចំពោះមុខតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ▪ អភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងគាំទ្របច្ចេកទេសដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ធ្វើអធិការកិច្ច តាមដាន និងវាយតម្លៃទៅលើការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ សិក្សាស្រាវជ្រាវសម្រាប់ការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ▪ ពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងធនធានមនុស្សនៅក្នុងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ▪ ពិនិត្យសម្រេចក្នុងការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ផ្តល់ការគាំទ្របច្ចេកទេស និងកៀរគងធនធានហិរញ្ញវត្ថុទាំងកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិសម្រាប់ការការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ ▪ តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ▪ ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ▪ គ្រប់គ្រងមូលនិធិតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីយន្តការ និងការប្រើប្រាស់មូលនិធីតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងមូលនិធិ បរិស្ថាន និងសង្គម ▪ រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិគួរតែចាត់តាំងមន្ត្រីថ្នាក់ជាតិទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលគួរតែមានភារកិច្ចតាមដាន ស្រាវជ្រាវ ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្តច្បាប់ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងអាចទទួលនីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌ឲ្យពិនិត្យបទល្មើសធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ហើយមានអំណាចឆែកឆេរ ចាប់យកវត្ថុតាង កោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ និងបំពេញកិច្ចនីតិវិធីដទៃទៀតដោយអនុវត្តតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

រដ្ឋបាលថ្នាក់ខេត្ត *(សេចក្ដីសម្រេចលេខ ៣៩ ស្ដីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧))*	▪ ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងគោលការណ៍ណែនាំស្ដីពីការការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិតំប់ការពារធម្មជាតិ ▪ គ្រប់គ្រង អភិវឌ្ឍ និងអភិរក្សតំបន់ការពារធម្មជាតិដែលមានលក្ខណៈអន្តរស្រុក និងសម្របសម្រួលរៀបចំបង្កើតគណៈកម្មាធិការអន្តរខេត្តសម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។
រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រុង/ស្រុក *(អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ និង១៨៤ (ឆ្នាំ ២០១៩))*	▪ រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ចាត់វិធានការក្នុងការចុះល្បាត ត្រួតពិនិត្យ ស៊ើបអង្កេត និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិ និងសកម្មភាពណាមួយដែលបំផ្លាញ ឬប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់តំបន់ការពារធម្មជាតិ រួមទាំងភ្លើងឆេះព្រៃ ▪ ត្រួតពិនិត្យរាល់ការនាំចេញ ការនាំចូលនូវប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ គ្រាប់រុក្ខជាតិ និងសំណាកក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ប្រមូល និងផ្ដល់ទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងបរិស្ថានទាក់ទងនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងច្រករបៀងអភិរក្សជីវចម្រុះ[45]សម្រាប់ការធ្វើផែនទីប្រើប្រាស់ដី ▪ ចូលរួមក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់ បោះបង្គោលព្រំ ថែរក្សាបង្គោលព្រំ កំណត់តំបន់ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅស្រុក/ក្រុង ▪ ចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងកំណត់អត្តសញ្ញាណសក្ដានុពលនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងស្នើបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិថ្មី ▪ កៀរគរធនធាន និងសហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការការពារ អភិរក្ស និងស្ដារឡើងវិញនូវជីវៈចម្រុះ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ▪ ថែរក្សា និងអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ពិនិត្យ តាមដាន និងរាយការណ៍អំពីតំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ ▪ ការលើកកម្ពស់ និងបង្កើនការចូលរួមក្នុងការអភិរក្សទំនៀមទំលាប់ និងប្រពៃណីជនជាតិដើមភាគតិច និងរួមចំណែកលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុង និងជាប់នឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ *(ប្រកាសលេខ ៣៧ (ឆ្នាំ២០១៦))*	▪ គ្រប់គ្រងមូលនិធិសម្រាប់តួនាទីប្រតិភូកម្មដោយមានទំនួលខុសត្រូវ និងតម្លាភាព ▪ រៀបចំរបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស នព្វមាស និងប្រចាំឆ្នាំ ស្ដីពីការអនុវត្តមុខងារប្រតិភូកម្មទៅក្រសួងបរិស្ថាន និងមន្ទីរបរិស្ថានតាមរយៈអភិបាលស្រុក

[45] ច្រករបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអង្គភាពដាច់ពីតំបន់ការពារធម្មជាតិទៀតនោះទេ

	តួនាទី៖ ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
រដ្ឋបាលថ្នាក់ខេត្ត *(សេចក្តីសម្រេចលេខ ៣៩ ស្តីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧))*	▪ សម្របសម្រួលដំណើរការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ធ្វើការសម្រេចចិត្តលើកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ក្រោយពីទទួលបានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងបរិស្ថាន
រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រុង/ស្រុក *(អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ និង១៨៤ (ឆ្នាំ២០១៩))*	▪ សិក្សាពីលទ្ធភាពនៃការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ អនុម័ត និងទទួលស្គាល់ការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍នៃតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលបានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការដោយក្រសួងបរិស្ថាន និងជួយសម្រួលដល់ការអភិវឌ្ឍន៍រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងលក្ខន្តិកៈសហគមន៍ ▪ គ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍ ▪ គាំទ្រ តាមដាន វាយតម្លៃ និងកែប្រែ/បន្តសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ សិក្សា វាយតម្លៃ និងកំណត់តំបន់សក្តានុពលដើម្បីបង្កើតសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍ ▪ លើកកម្ពស់ និងបង្កើនការចូលរួមក្នុងការអភិរក្សប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់ ▪ បច្ចុប្បន្នភាព គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសកម្មភាពគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍ ▪ សហការ ដើម្បីប្រមូលការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍ ▪ សហការ ដើម្បីរុករក និងកំណត់ព្រំប្រទល់ ព្រមទាំងសម្របសម្រួលដល់ការកំណត់ និងការបោះបង្គោលព្រំប្រទល់នៃគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍។
រដ្ឋបាលឃុំ/សង្កាត់ *(ប្រកាសលេខ ៣៧ (ឆ្នាំ២០១៦))*	▪ ប្រមូល តាក់តែង និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យពីសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ▪ ដឹកនាំការសម្របសម្រួលនៃការបែងចែកផលប្រយោជន៍ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ធានាថាសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិមិនធ្វើសកម្មភាពហួសព្រំប្រទល់សហគមន៍ដែលបានទទួលបានការយល់ព្រម នៅពេលគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ -លើកទឹកចិត្តដល់ការផ្សព្វផ្សាយ និងការយល់ដឹងពីបម្រែបម្រួលបរិស្ថានដល់សមាជិកសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ដឹកនាំការសម្របសម្រួលនៃ សមាហរណកម្មផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ជាមួយផែនការអភិវឌ្ឍឃុំរយៈពេល៥ឆ្នាំ និងផែនការវិនិយោគឃុំ ▪ ដឹកនាំការសម្របសម្រួលនៃការតាក់តែងយុទ្ធសាស្ត្របន្សាំនឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុទាក់ទងនឹងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ តាមដាន និងវាយតម្លៃនៃការអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ដឹកនាំការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។

	តួនាទី៖ ការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ
រដ្ឋាភិបាលជាតិ *(ក្រមបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ (ឆ្នាំ២០២៣) និងសេចក្ដីសម្រេច លខ ៣៩ ស្ដីពីការរៀបចំផ្ទេរមុខងារ ជាក់លាក់នានាទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឆ្នាំ២០១៧))* **ចំណាំ៖ មិនរួមបញ្ចូលតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់មន្ទីរបរិស្ថាន **	▪ អប់រំផ្សព្វផ្សាយដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជនក្នុងការចូលរួមថែរក្សា ការពារធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ រៀបចំគោលនយោបាយ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព ផែនការថវិកា គោលការណ៍ណែនាំ និងកម្មវិធីផ្សេងៗទាក់ទងនឹងសកម្មភាពស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា សមត្ថភាពនវានុវត្តពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថាន ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ ការអប់រំ និងការអប់រំផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបរិស្ថាន ក៏ដូចជាធ្វើការវាយតម្លៃប្រតិបត្តិការដែលមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ▪ ប្រមូល វិភាគ ចងក្រង និងគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងទិន្នន័យបរិស្ថាន និងបង្កើតនិងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យឯកទេសបរិស្ថាន ▪ អភិវឌ្ឍ និងសម្របសម្រួលប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយប័ត៌មានបរិស្ថាន ▪ រាយការណ៍ពីតថភាពបរិស្ថានជាតិក្នុងការសហការ និងសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងឬស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ▪ លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីបរិស្ថានដល់សាធារណជនដោយបញ្ជ្រាបការអប់រំបរិស្ថានក្នុងនិងក្រៅប្រព័ន្ធអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងបរិស្ថាន និងធ្វើការលើកទឹកចិត្តដល់ប្រតិបត្តការដែលមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ▪ ផលិត និងផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈប្រព័ន្ធព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសកម្មភាព ស្ថានភាព និងសមិទ្ធផលនានាទាក់ទងនឹងការការពារបរិស្ថាន ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងជីវភាពប្រកបដោយចីរភាព ▪ រៀបចំ និងចាត់ចែងកម្មវិធីសាធារណៈទាក់ទងនឹងការផ្សព្វផ្សាយសកម្មភាពបរិស្ថានតាមរយៈប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ▪ សម្របសម្រួល និងសហការជាមួយអង្គភាពនៅក្រោមក្រសួង ឬស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងវិស័យឯកជន ដើម្បីពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបរិស្ថាន និងការអប់រំបរិស្ថាន និងផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈប្រព័ន្ធព័ត៌មាន
រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រុង/ស្រុក *(អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ និង១៨៤ (ឆ្នាំ ២០១៩))*	▪ ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ គោលការណ៍ បទប្បបញ្ញត្តិ និងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងបរិស្ថានទៅប្រជាពលរដ្ឋ និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹង និងការយល់ដឹងពីបញ្ហាបរិស្ថាន ▪ សម្របសម្រួល និងអំពាវនាវឲ្យមានការអនុវត្តសកម្មភាពដែលមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ក៏ដូចជាសម្របសម្រួល និងដឹកនាំកម្មវិធីទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន ▪ ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ និងបទប្បបញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងគម្រោងវិនិយោគអេកូទេសចរណ៍ទៅភាគីពាក់ព័ន្ធ

	តួនាទី៖ ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រុង/ស្រុក *(អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ និង១៨៤ (ឆ្នាំ ២០១៩))*	▪ ធ្វើការបញ្ជ្រាបភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ ▪ ប្រមូល និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យទាក់ទងនឹងជីវៈចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវសុវត្ថិភាព ▪ បញ្ជ្រាបការយល់ដឹង និងពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ និងគោលនយោបាយជាតិ ដើម្បីធានានូវមុខងារសេវាកម្ម និងតម្លៃរបស់ជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ▪ ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពថ្នាក់ក្រុង/ស្រុក និងការងារអភិវឌ្ឍបៃតង និងចូលរួមក្នុងការសម្អាតក្រុង/ស្រុក និងការប្រកួតប្រជែងក្រុង/ស្រុកប្រកបដោយចីរភាព

តារាងប្រៀបធៀបនៃរចនាសម្ព័ន្ធ និងមុខងាររបស់រដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

អនុក្រឹត្យលេខ ១៨២ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃរដ្ឋបាលក្រុង	អនុក្រឹត្យលេខ ១៨៣ ស្តីពីមុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលខណ្ឌនៃរាជធានីភ្នំពេញ	អនុក្រឹត្យលេខ១៨៤ ស្តីពី មុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលស្រុក
ការិយាល័យរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ ▪ ការងាររដ្ឋបាល លិខិតស្នាមផ្សេងៗ ព័ត៌មាន ពិធីការ ទំនាក់ទំនងសាធារណៈ និងសហ ប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ▪ ការងារអត្រានុកូលដ្ឋាន ▪ ការគ្រប់គ្រង និងការថែរក្សាត្រា ឯកសារ លិខិតបទដ្ឋាននានារបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការពិនិត្យ និងការកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការរៀបចំនីតិវិធីរដ្ឋបាល និងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់អង្គភាពរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ផ្អែកតាម គោលការណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ▪ ការងារហិរញ្ញវត្ថុ ថវិកា និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការងារសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ▪ ការងាររបាយការណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស និងរចាំឆ្នាំ និងរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋបាលក្រុង	**ការិយាល័យរដ្ឋបាល និងបុគ្គលិក** ▪ ការងាររដ្ឋបាល លិខិតស្នាមផ្សេងៗ ព័ត៌មាន ពិធីការ ទំនាក់ទំនងសាធារណៈ និងការងារ សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ▪ ការងារអត្រានុកូលដ្ឋាន ▪ ការគ្រប់គ្រង និងការថែរក្សាត្រា ឯកសារ លិខិតបទដ្ឋាននានារបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ការពិនិត្យ និងលើកយោបល់លើការកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែង និងការប្រើប្រាស់បុគ្គលិករបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌតាមការផ្ទេរសិទ្ធិពី រដ្ឋបាលរាជធានី ▪ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបុគ្គលិករបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការងាររបាយការណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ	**ការិយាល័យរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ** ▪ ការងាររដ្ឋបាល លិខិតស្នាមផ្សេងៗ ព័ត៌មាន ពិធីការ ទំនាក់ទំនងសាធារណៈ និងសហ ប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ▪ ការងារអត្រានុកូលដ្ឋាន ▪ ការគ្រប់គ្រង និងការថែរក្សាត្រា ឯកសារ លិខិតបទដ្ឋាននានារបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការពិនិត្យ និងការកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការរៀបចំនីតិវិធីរដ្ឋបាល និងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់អង្គភាពរបស់រដ្ឋបាលស្រុក ផ្អែកតាម គោលការណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ▪ ការងារហិរញ្ញវត្ថុ ថវិកា និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការងារសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ▪ ការងាររបាយការណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ និងរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋបាលស្រុក
អង្គភាពលទ្ធកម្ម ▪ ការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ ▪ ការរៀបចំឯកសារដេញថ្លៃ ការរៀបចំ និងការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ការផ្តល់ឯកសារដេញថ្លៃ ការទទួលសំណើដេញថ្លៃ ការរៀបចំទុកដាក់ឯកសារសំណើដេញថ្លៃ ការរៀបចំទីកន្លែង និងការរៀបចំបើកសំណើដេញថ្លៃ ▪ ការរៀបចំរបាយការណ៍ និងកំណត់ហេតុស្តីពីបើកការដេញថ្លៃ ▪ ការរៀបចំ និងសម្របសម្រួលក្នុងការវាយតម្លៃបច្ចេកទេសនៃសំណើដេញថ្លៃ	**អង្គភាពលទ្ធកម្ម** ▪ ការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ ▪ ការរៀបចំឯកសារដេញថ្លៃ ការរៀបចំ និងការផ្សព្វផ្សាយអំពីកិច្ចលទ្ធកម្ម ការផ្តល់ឯកសារ ដេញថ្លៃ ការទទួលសំណើដេញថ្លៃ ការរៀបចំទុកដាក់ឯកសារសំណើដេញថ្លៃ ការរៀបចំ ទីកន្លែង និងការរៀបចំបើកសំណើដេញថ្លៃ ▪ ការរៀបចំរបាយការណ៍ និងកំណត់ហេតុស្តីពីការបើកសំណើដេញថ្លៃ	**អង្គភាពលទ្ធកម្ម** ▪ ការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ ▪ ការរៀបចំឯកសារដេញថ្លៃ ការរៀបចំ និងការផ្សព្វផ្សាយអំពីកិច្ចលទ្ធកម្ម ការផ្តល់ឯកសារ ដេញថ្លៃ ការទទួលសំណើដេញថ្លៃ ការរៀបចំទុកដាក់ឯកសារសំណើដេញថ្លៃ ការរៀបចំ ទីកន្លែង និងការរៀបចំបើកសំណើដេញថ្លៃ ▪ ការរៀបចំរបាយការណ៍ និងកំណត់ហេតុស្តីពីការបើកសំណើដេញថ្លៃ

▪ ការរៀបចំកិច្ចសន្យា និងលិខិតជូនដំណឹងអំពីការប្រគល់កិច្ចសន្យា ▪ ការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃការដេញថ្លៃ ▪ ការតាមដានការអនុវត្តកិច្ចសន្យា និងការរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម	▪ ការរៀបចំ និងការសម្របសម្រួលក្នុងការវាយតម្លៃលើបច្ចេកទេសនៃសំណើដេញថ្លៃ ▪ ការរៀបចំកិច្ចសន្យា និងលិខិតជូនដំណឹងអំពីការប្រគល់កិច្ចសន្យា ▪ ការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃការដេញថ្លៃ ▪ ការតាមដានការអនុវត្តកិច្ចសន្យា និងការរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម	▪ ការរៀបចំ និងការសម្របសម្រួលក្នុងការវាយតម្លៃលើបច្ចេកទេសនៃសំណើដេញថ្លៃ ▪ ការរៀបចំកិច្ចសន្យា និងលិខិតជូនដំណឹងអំពីការប្រគល់កិច្ចសន្យា ▪ ការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃការដេញថ្លៃ ▪ ការតាមដានការអនុវត្តកិច្ចសន្យា និងការរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម
ការិយាល័យគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស ▪ ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែង និងការប្រើប្រាស់បុគ្គលិករបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបុគ្គលិករបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកផ្សេងទៀតតាមការផ្ទេរសិទ្ធិអំណាចពីរាជរដ្ឋាភិបាល ឬក្រសួង ស្ថាប័ន		**ការិយាល័យគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស** ▪ ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែង និងការប្រើប្រាស់បុគ្គលិករបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបុគ្គលិករបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកផ្សេងទៀតតាមការផ្ទេរសិទ្ធិអំណាចពីរាជរដ្ឋាភិបាល ឬក្រសួង ស្ថាប័ន
ការិយាល័យផែនការ និងគាំទ្រសង្កាត់ ▪ ការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥)ឆ្នាំ កម្មវិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិលផែនការសកម្មភាពនិងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥)ឆ្នាំ កម្ម វិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិល ផែនការសកម្មភាពនិងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការងារស្ថិតិប្រជាជន ▪ ការគាំទ្រ ការសម្របសម្រួល និងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃរដ្ឋបាលសង្កាត់ក្នុងក្រុងលើការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥)ឆ្នាំ កម្មវិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិលនិងគម្រោងនានារបស់រដ្ឋបាលសង្កាត់ក្នុងក្រុង ▪ ការណែនាំ និងការជំរុញការប្រមូលទិន្នន័យមូលដ្ឋានសង្កាត់ និងទិន្នន័យថ្នាក់ក្រុងតាមការកំណត់	**ការិយាល័យផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ** ▪ ការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥) ឆ្នាំ កម្មវិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិល និង ផែនការសកម្មភាពនិងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការសិក្សា ការរៀបចំ និងការអនុវត្តគម្រោងនានារបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥)ឆ្នាំ កម្មវិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិល ផែនការសកម្មភាពនិងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការងារស្ថិតិប្រជាជន ▪ ការណែនាំ និងការជំរុញការប្រមូលទិន្នន័យមូលដ្ឋានសង្កាត់ និងទិន្នន័យថ្នាក់ខណ្ឌតាមការ កំណត់ ▪ ការគ្រប់គ្រង និងការស្វែងរកការគាំទ្រការកែច្នៃទិន្នន័យមូលដ្ឋានសង្កាត់ និងទិន្នន័យថ្នាក់ខណ្ឌ ▪ ការងារហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ	**ការិយាល័យផែនការ និងគាំទ្រសង្កាត់** ▪ ការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥)ឆ្នាំ កម្មវិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិលផែនការសកម្មភាពនិងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥)ឆ្នាំ កម្ម វិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិល ផែនការសកម្មភាពនិងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការងារស្ថិតិប្រជាជន ▪ ការគាំទ្រ ការសម្របសម្រួល និងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ក្នុងស្រុកលើការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាំ(០៥)ឆ្នាំ កម្មវិធីវិនិយោគបី(០៣)ឆ្នាំរំកិលនិងគម្រោងនានារបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ក្នុងស្រុក

▪ ការគ្រប់គ្រង និងការស្វែងរកការគាំទ្រការកែច្នៃទិន្នន័យមូលដ្ឋានសង្កាត់ និងទិន្នន័យថ្នាក់ក្រុង ▪ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបុគ្គលិក និងក្រុមប្រឹក្សាសង្កាត់តាមតម្រូវការចាំបាច់ ▪ ការគាំទ្របច្ចេកទេសលើការងាររដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុដល់រដ្ឋបាលសង្កាត់ ▪ ការដោះស្រាយសំណើ សំណូមពរ និងបញ្ហាប្រឈមនានារបស់រដ្ឋបាលសង្កាត់	▪ ការងាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលសង្កាត់ក្នុងខណ្ឌតាមការធ្វើប្រតិភូកម្មពីរដ្ឋបាលរាជធានី	▪ ការណែនាំ និងការជំរុញការប្រមូលទិន្នន័យមូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់ និងទិន្នន័យថ្នាក់ស្រុកតាមការកំណត់ ▪ ការគ្រប់គ្រង និងការស្វែងរកការគាំទ្រការកែច្នៃទិន្នន័យមូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់ និងទិន្នន័យថ្នាក់ស្រុក ▪ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបុគ្គលិក និងក្រុមប្រឹក្សាសង្កាត់តាមតម្រូវការចាំបាច់ ▪ ការគាំទ្របច្ចេកទេសលើការងាររដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុដល់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ▪ ការដោះស្រាយសំណើ សំណូមពរ និងបញ្ហាប្រឈមនានារបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់
ការិយាល័យត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ▪ ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តតាមច្បាប់ ដីកា លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងស្តង់ដាសេវាកម្មនានា ដែលបានកំណត់ជាធរមាន ▪ ការត្រួតពិនិត្យការងាររដ្ឋបាល ការងារបុគ្គលិក ការងារហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តវិន័យ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ក្រមសីលធម៌ និងម៉ោងបំពេញការងាររបស់បុគ្គលិករដ្ឋបាលក្រុង		**ការិយាល័យត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង** ▪ ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តតាមច្បាប់ ដីកា លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងស្តង់ដាសេវាកម្មនានា ដែលបានកំណត់ជាធរមាន ▪ ការត្រួតពិនិត្យការងាររដ្ឋបាល ការងារបុគ្គលិក ការងារហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តវិន័យ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ក្រមសីលធម៌ និងម៉ោងបំពេញការងាររបស់បុគ្គលិករដ្ឋបាលស្រុក
ការិយាល័យលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំសាមញ្ញ និងវិសាមញ្ញរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការរៀបចំកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការរៀបចំវេទិកាផ្សព្វផ្សាយ និងពិគ្រោះយោបល់នានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា និងការរក្សាទុកឯកសារនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការបិទផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយនូវសេចក្តីសម្រេច និងឯកសារនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា	**ការិយាល័យលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សា** ▪ ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំសាមញ្ញ និងវិសាមញ្ញរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការរៀបចំកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការរៀបចំវេទិកាផ្សព្វផ្សាយ និងការពិគ្រោះយោបល់នានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា និងការទុកដាក់ឯកសារនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការបិទផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយនូវសេចក្តីសម្រេច និងឯកសារនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា	**ការិយាល័យលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សា** ▪ ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំសាមញ្ញ និងវិសាមញ្ញរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការរៀបចំកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការរៀបចំវេទិកាផ្សព្វផ្សាយ និងការពិគ្រោះយោបល់នានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា និងការទុកដាក់ឯកសារនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា ▪ ការបិទផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយនូវសេចក្តីសម្រេច និងឯកសារនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សា

ការិយាល័យអប់រំ យុវជន និងកីឡា ▪ ការអប់រំកុមារតូច ▪ ការអប់រំបឋមសិក្សា ▪ ការងាររដ្ឋបាលគាំទ្រគ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ ▪ ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ▪ ការអភិវឌ្ឍយុវជន ▪ ការអប់រំកាយ និងកីឡា	**ការិយាល័យអប់រំ យុវជន និងកីឡា** ▪ ការអប់រំកុមារតូច ▪ ការអប់រំបឋមសិក្សា ▪ ការងាររដ្ឋបាលគាំទ្រគ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ ▪ ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ▪ ការអភិវឌ្ឍយុវជន ▪ ការអប់រំកាយ និងកីឡា	**ការិយាល័យអប់រំ យុវជន និងកីឡា** ▪ ការអប់រំកុមារតូច ▪ ការអប់រំបឋមសិក្សា ▪ ការងាររដ្ឋបាលគាំទ្រគ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ ▪ ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ▪ ការអភិវឌ្ឍយុវជន ▪ ការអប់រំកាយ និងកីឡា

ការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល
▪ ការងាររៀបចំដែនដី និងនគរូបនីយកម្ម
  ▪ ការរៀបចំប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ក្រុង ផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ក្រុង និងប្លង់លម្អិតនគរូបនីយកម្មនៃតំបន់ណាមួយនៅក្នុងក្រុង
▪ ការងារភូមិបាល
  ▪ ការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី
  ▪ កិច្ចការពារដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ដោយចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការបំពាន ឬការចូលទន្ទ្រានកាន់កាប់ដីរដ្ឋ
▪ ការងារសំណង់
▪ ការងារលំនៅឋាន
	ការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល
	▪ ការងាររៀបចំដែនដី និងនគរូបនីយកម្ម
	  ▪ ការរៀបចំប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ខណ្ឌ និងប្លង់លម្អិតនគរូបនីយកម្មនៃតំបន់ណាមួយនៅក្នុងខណ្ឌ
	▪ ការងារភូមិបាល
	  ▪ ការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី
	  ▪ កិច្ចការពារដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ដោយចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការបំពាន ឬការចូលទន្ទ្រានកាន់កាប់ដីរដ្ឋ
	▪ ការងារសំណង់
	▪ ការងារលំនៅឋាន
		ការិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងភូមិបាល
		▪ ការងាររៀបចំដែនដី និងនគរូបនីយកម្ម
		  ▪ ការរៀបចំប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ស្រុក ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីទីប្រជុំជន ផែនការប្រើប្រាស់ដីទីប្រជុំជន និងប្លង់លម្អិតនគរូបនីយកម្មនៃតំបន់ណាមួយនៅក្នុងស្រុក
		▪ ការងារភូមិបាល
		  ▪ ការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី
		  ▪ កិច្ចការពារដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ដោយចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ការបំពាន ឬការចូលទន្ទ្រានកាន់កាប់ដីរដ្ឋ
		▪ ការងារសំណង់
		▪ ការងារលំនៅឋាន

ការិយាល័យនីតិកម្ម និងសម្រុះសម្រួលវិវាទមូលដ្ឋាន ▪ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ការរៀបចំ និងការផ្តល់យោបល់លើការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត នានារបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាដល់មន្ត្រី បុគ្គលិក និងប្រជាពលរដ្ឋនៅ ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ផ្លូវច្បាប់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ	**ការិយាល័យនីតិកម្ម និងសម្រុះសម្រួលវិវាទមូលដ្ឋាន** ▪ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ការរៀបចំ និងការផ្តល់យោបល់លើការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត នានារបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាដល់មន្ត្រី បុគ្គលិក និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ផ្លូវច្បាប់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ	**ការិយាល័យនីតិកម្ម និងសម្រុះសម្រួលវិវាទមូលដ្ឋាន** ▪ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ការរៀបចំ និងការផ្តល់យោបល់លើការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត នានារបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាដល់មន្ត្រី បុគ្គលិក និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ផ្លូវច្បាប់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ

▪ ការរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញសម្រុះសម្រួល និងច្បាប់ដល់រដ្ឋបាលសង្កាត់ក្នុងក្រុង ▪ ការទទួលពាក្យបណ្តឹង និងការសម្រុះសម្រួលវិវាទនៅមូលដ្ឋានដែលស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ច របស់រដ្ឋបាលក្រុងស្របតាមច្បាប់កំណត់ ▪ ការពិនិត្យនីត្យានុកូលភាពលើដីកា និងសេចក្តីសម្រេចនានារបស់រដ្ឋបាលសង្កាត់ក្នុងក្រុង តាមគោលការណ៍កំណត់	▪ ការរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញសម្រុះសម្រួល និងច្បាប់ដល់រដ្ឋបាលសង្កាត់ក្នុងខណ្ឌ ▪ ការទទួលពាក្យបណ្តឹង និងការសម្រុះសម្រួលវិវាទនៅមូលដ្ឋានដែលស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌស្របតាមច្បាប់កំណត់	▪ ការរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញសម្រុះសម្រួល និងច្បាប់ដល់រដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ក្នុងស្រុក ▪ ការទទួលពាក្យបណ្តឹង និងការសម្រុះសម្រួលវិវាទនៅមូលដ្ឋានដែលស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលស្រុកស្របតាមច្បាប់កំណត់ ▪ ការពិនិត្យនីត្យានុកូលភាពលើដីកា និងសេចក្តីសម្រេចនានារបស់រដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ក្នុងស្រុកតាមគោលការណ៍កំណត់

ការិយាល័យសាធារណការ ដឹកជញ្ជូន អនាម័យ បរិស្ថាន និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ
▪ ការងារសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
▪ ការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹងទីប្រជុំជន
▪ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធលូ និងប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តកម្មទឹកកខ្វក់
▪ ការគ្រប់គ្រងផ្សែង សម្លេង ក្លិន និងការបំពុលបរិយាកាស
▪ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ
    ▪ រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ
    ▪ ចាត់វិធានការ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ទប់ស្កាត់ ស្រាវជ្រាវ និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិ និងសកម្មភាពធ្វើឱ្យខូចឬប៉ះពាល់អរិជ្ជមាន និងភ្លើងឆេះព្រៃក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
    ▪ ត្រួតពិនិត្យការនាំចេញ នាំចូលនូវប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ គ្រាប់រុក្ខជាតិ និងសំណាកនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
    ▪ ប្រមូល និងផ្តល់ទិន្នន័យទាក់ទងនឹងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងបរិស្ថានក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងរបៀងអភិរក្សជីវចម្រុះសម្រាប់រៀបចំផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លី
	ការិយាល័យសាធារណការ ដឹកជញ្ជូន អនាម័យ បរិស្ថាន និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ
	▪ ការងារសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
	▪ ការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹងទីប្រជុំជន
	▪ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធលូ និងប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តកម្មទឹកកខ្វក់
	▪ ការគ្រប់គ្រងផ្សែង សម្លេង ក្លិន និងការបំពុលបរិយាកាស
	▪ ការដាំ ការគ្រប់គ្រង និងការថែទាំដើមឈើ និងសួនច្បារសាធារណៈ
	▪ ការគ្រប់គ្រងភ្លើងបំភ្លឺទីសាធារណៈ
	▪ ការគ្រប់គ្រងចំណតយានយន្តសាធារណៈ
	▪ ការងារសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ
		ការងារកសិកម្ម ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន
		▪ ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
		    ▪ ការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម (ស្រូវ ដំណាំ និងបន្លែ)
		        ▪ ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំដែលបានរៀបចំ និងទទួលស្គាល់ដោយអង្គភាពជំនាញនៅថ្នាក់ជាតិ
		        ▪ សម្របសម្រួល និងគាំទ្រដល់ការរៀបចំក្រុម និងសហគមន៍កសិកម្ម
		    ▪ ការអនុវត្តការងារព្រៃឈើ
		        ▪ អប់រំផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា ការការពារ និងការអភិវឌ្ឍធនធានព្រៃឈើ
		        ▪ បង្កើត គ្រប់គ្រង និងគាំទ្រសហគមន៍ព្រៃឈើ
		        ▪ គ្រប់គ្រងលើការប្រកបរបរចម្ការពនេចរមានលក្ខណៈ ប្រពៃណីរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានលើដីកម្មសិទ្ធិសមូហភាពរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលបានចុះបញ្ជីកា
		        ▪ បង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ
		    ▪ ការអនុវត្តការងារជលផល
		        ▪ បង្ការ ទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល

<table>
<tr>
<td>

ចូលរួមកំណត់ព្រំប្រទល់ បោះបង្គោលព្រំ ថែទាំបង្គោលព្រំ កំណត់បែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រង និងរៀបចំអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងភូមិសាស្ត្រក្រុង
ចូលរួមសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងកំណត់ពីសក្តានុពល និងស្នើសុំបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិថ្មី
កៀរគរធនធាន និងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនានាដើម្បីគាំទ្រការការពារ ការអភិរក្ស និងការស្តារជីវចម្រុះ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍធនធានធម្មជាតិ
ការបង្កើត ការគ្រប់គ្រង និងគាំទ្រសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

សិក្សាសក្តានុពលដើម្បីរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ផ្តល់គោលការណ៍អនុញ្ញាត និងទទួលស្គាល់លើការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍ដែលទទួលបានការឯកភាពពីក្រសួងបរិស្ថាន ព្រមទាំងសម្របសម្រួលរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធ និងលក្ខន្តិកៈសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិ
គាំទ្រ តាមដាន ត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ
សិក្សា វាយតម្លៃ និងកំណត់តំបន់ដែលមានសក្តានុពល ក្នុងការរៀបចំសហគមន៍ ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ
ការពារ និងអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
ពិនិត្យ តាមដាន និងរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពតំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ

</td>
<td></td>
<td>

អប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រងការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍធនធានជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព
បង្កើត គាំទ្រ និងគ្រប់គ្រងសហគមន៍ជលផល

ការងារធនធានទឹក
ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ

រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ
ចាត់វិធានការ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ទប់ស្កាត់ ស្រាវជ្រាវ និងបង្ក្រាបបទល្មើសធនធានធម្មជាតិ និងសកម្មភាពធ្វើឱ្យខូចឬប៉ះពាល់អរិជ្ជមាន និងភ្លើងឆេះព្រៃក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
ត្រួតពិនិត្យការនាំចេញ នាំចូលនូវប្រភេទសត្វ រុក្ខជាតិ គ្រាប់រុក្ខជាតិ និងសំណាកនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ
ប្រមូល និងផ្តល់ទិន្នន័យទាក់ទងនឹងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងបរិស្ថានក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងរបៀងអភិរក្សជីវចម្រុះសម្រាប់រៀបចំផែនទីប្រើប្រាស់ដីធ្លី
ចូលរួមកំណត់ព្រំប្រទល់ បោះបង្គោលព្រំ ថែទាំបង្គោលព្រំ កំណត់បែងចែកតំបន់គ្រប់គ្រង និងរៀបចំអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងភូមិសាស្ត្រស្រុក
ចូលរួមសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងកំណត់ពីសក្តានុពល និងស្នើសុំបង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិថ្មី
កៀរគរធនធាន និងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនានាដើម្បីគាំទ្រការការពារ ការអភិរក្ស និងការស្តារជីវចម្រុះ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍធនធានធម្មជាតិ
ការបង្កើត ការគ្រប់គ្រង និងគាំទ្រសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ

</td>
</tr>
</table>

▪ ជំរុញ និងបង្កើនការចូលរួមថែរក្សាប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់ និងរួមចំណែកលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុង និងក្បែរតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងតាមដាន ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសកម្មភាពគម្រោងវិនិយោគទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ▪ ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ពាក់ព័ន្ធនឹង គម្រោងវិនិយោគទេសចរណ៍ធម្មជាតិដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ▪ សហការជំរុញឱ្យមានការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ▪ សហការសិក្សា និងរៀបចំកំណត់ព្រំប្រទល់ សម្របសម្រួលបោះបង្គោលព្រំដីនៃ គម្រោងវិនិយោគទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ▪ ការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ និងបង្កើនចំណេះដឹងបរិស្ថាន ▪ ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ គោលការណ៍ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងព័ត៌មាននានាពាក់ព័ន្ធនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ▪ ការងារអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ▪ បញ្ជ្រាបពីភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ ▪ បញ្ជ្រាបការងារអភិវឌ្ឍទីក្រុងនិរន្តរភាព និងទស្សនទានការ អភិវឌ្ឍបៃតងទៅក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការទីប្រជុំជន ▪ ប្រមូល និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជីវៈចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវសុវត្ថិភាព ▪ បញ្ជ្រាបការយល់ដឹង និងពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត គោលនយោបាយ ដើម្បីធានាមុខងារ សេវាកម្ម និងតម្លៃជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី		▪ សិក្សាសក្តានុពលដើម្បីរៀបចំសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ផ្តល់គោលការណ៍អនុញ្ញាត និងទទួលស្គាល់លើការបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងតំបន់សហគមន៍ដែលទទួលបានការឯកភាពពីក្រសួងបរិស្ថាន ព្រមទាំងសម្របសម្រួលរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធ និងលក្ខន្តិកៈសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ▪ គាំទ្រ តាមដាន ត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ សិក្សា វាយតម្លៃ និងកំណត់តំបន់ដែលមានសក្តានុពល ក្នុងការរៀបចំសហគមន៍ ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ▪ ការពារ និងអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ពិនិត្យ តាមដាន និងរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពតំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ ▪ ជំរុញ និងបង្កើនការចូលរួមថែរក្សាប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់ និងរួមចំណែកលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុង និងក្បែរតំបន់ការពារធម្មជាតិ ▪ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងតាមដាន ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសកម្មភាពគម្រោងវិនិយោគទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ▪ ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ពាក់ព័ន្ធនឹង គម្រោងវិនិយោគទេសចរណ៍ធម្មជាតិដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ▪ សហការជំរុញឱ្យមានការគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ

▪ ការដាំ ការគ្រប់គ្រង និងការថែទាំដើមឈើ និង សួនច្បារសាធារណៈ ▪ ការគ្រប់គ្រងភ្លើងបំភ្លឺទីសាធារណៈ ▪ ការគ្រប់គ្រងចំណតយានយន្តសាធារណៈ ▪ ការងារសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ		▪ សហការសិក្សា និងរៀបចំកំណត់ព្រំប្រទល់ សម្របសម្រួលបោះបង្គោលព្រំដីនៃ គម្រោងវិនិយោគទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ▪ ការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ និងបង្កើនចំណេះដឹងបរិស្ថាន ▪ ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ គោលការណ៍ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងព័ត៌មាននានាពាក់ព័ន្ធនឹងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ▪ ការងារអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ▪ បញ្ជ្រាបពីភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ ▪ បញ្ជ្រាបការងារអភិវឌ្ឍទីក្រុងនិរន្តរភាព និងទស្សនទានការអភិវឌ្ឍបៃតងទៅក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការទីប្រជុំជន ▪ ប្រមូល និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជីវៈចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជីវសុវត្ថិភាព ▪ បញ្ជ្រាបការយល់ដឹង និងពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តគោលនយោបាយ ដើម្បីធានាមុខងារ សេវាកម្ម និងតម្លៃជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ▪ ការគ្រប់គ្រង់សំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន ▪ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធលូ និងប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តកម្មទឹកកខ្វក់
ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍ ▪ ការងារឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម ▪ ការងាររ៉ែ និងថាមពល ▪ ការងារទេសចរណ៍ ▪ ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ និងតំបន់ទេសចរណ៍ ▪ ការងារធនធានទឹក	**ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍** ▪ ការងារឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម ▪ ការងាររ៉ែ និងថាមពល ▪ ការងារទេសចរណ៍ ▪ ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ និងតំបន់ទេសចរណ៍ ▪ ការងារពាណិជ្ជកម្ម	**ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសហគមន៍** ▪ ការងារសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ▪ ការងារឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម ▪ ការងាររ៉ែ និងថាមពល ▪ ការងារទេសចរណ៍ ▪ ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ និងតំបន់ទេសចរណ៍

<table>
<tr>
<td>

ការងារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
ការបង្កើត និងគ្រប់គ្រងទីផ្សារសហគមន៍
ការងារពាណិជ្ជកម្ម
ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម (ស្រូវ ដំណាំ និងបន្លែ)

ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំដែលបានរៀបចំ និងទទួលស្គាល់ដោយអង្គភាពជំនាញនៅថ្នាក់ជាតិ
សម្របសម្រួល និងគាំទ្រដល់ការរៀបចំក្រុម និងសហគមន៍កសិកម្ម

ការអនុវត្តការងារព្រៃឈើ

អប់រំផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា ការការពារ និងការអភិវឌ្ឍធនធានព្រៃឈើ
បង្កើត គ្រប់គ្រង និងគាំទ្រសហគមន៍ព្រៃឈើ
គ្រប់គ្រងលើការប្រកបរបរចម្ការពនេចរមានលក្ខណៈ ប្រពៃណីរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានលើដីកម្មសិទ្ធិសមូហភាពរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលបានចុះបញ្ជិកា
បង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ

ការអនុវត្តការងារជលផល

បង្ការ ទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល
អប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រងការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍធនធានជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព
បង្កើត គាំទ្រ និងគ្រប់គ្រងសហគមន៍ជលផល

ការងារប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍
ការងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍

</td>
<td>

ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម (ស្រូវ ដំណាំ និងបន្លែ)

ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំដែលបានរៀបចំ និងទទួលស្គាល់ដោយអង្គភាពជំនាញនៅថ្នាក់ជាតិ
សម្របសម្រួល និងគាំទ្រដល់ការរៀបចំក្រុម និងសហគមន៍កសិកម្ម

ការអនុវត្តការងារព្រៃឈើ

អប់រំផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា ការការពារ និងការអភិវឌ្ឍធនធានព្រៃឈើ
បង្កើត គ្រប់គ្រង និងគាំទ្រសហគមន៍ព្រៃឈើ
គ្រប់គ្រងលើការប្រកបរបរចម្ការពនេចរមានលក្ខណៈ ប្រពៃណីរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានលើដីកម្មសិទ្ធិសមូហភាពរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលបានចុះបញ្ជិកា
បង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ

ការអនុវត្តការងារជលផល

បង្ការ ទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល
អប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រងការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍធនធានជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព
បង្កើត គាំទ្រ និងគ្រប់គ្រងសហគមន៍ជលផល

ការងារធនធានទឹក
ការងារប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍
ការងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍

</td>
<td>

ការងារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
ការបង្កើត និងគ្រប់គ្រងទីផ្សារសហគមន៍
ការងារពាណិជ្ជកម្ម
ការងារប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍
ការងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍

</td>
</tr>
</table>

ការិយាល័យសង្គមកិច្ច និងសុខុមាលភាពសង្គម ▪ ការងារសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ▪ ការងារសុខាភិបាល ▪ ការងារកិច្ចការស្ត្រី ▪ ការងារធម្មការ និងសាសនា ▪ ការងារ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ▪ ការងារវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ▪ ការងារគ្រោះមហន្តរាយ	**ការិយាល័យសង្គមកិច្ច និងសុខុមាលភាពសង្គម** ▪ ការងារសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ▪ ការងារសុខាភិបាល ▪ ការងារកិច្ចការស្ត្រី ▪ ការងារធម្មការ និងសាសនា ▪ ការងារ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ▪ ការងារវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ▪ ការងារគ្រោះមហន្តរាយ	**ការិយាល័យសង្គមកិច្ច និងសុខុមាលភាពសង្គម** ▪ ការងារសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ▪ ការងារសុខាភិបាល ▪ ការងារកិច្ចការស្ត្រី ▪ ការងារធម្មការ និងសាសនា ▪ ការងារ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ▪ ការងារវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ▪ ការងារគ្រោះមហន្តរាយ
ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយ ▪ ការទទួល និងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាលជូនប្រជាពលរដ្ឋក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលក្រុង ▪ ការប្រមូល និងការបង់កម្រៃសេវារដ្ឋបាល តាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីកំណត់ ▪ ការផ្តល់ព័ត៌មាននានា និងការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាល ▪ ការទុកដាក់ ការថែរក្សា និងការគ្រប់គ្រងឯកសារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាល	**ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយ** ▪ ការទទួល និងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាលជូនប្រជាពលរដ្ឋក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលខណ្ឌ ▪ ការប្រមូល និងការបង់កម្រៃសេវារដ្ឋបាល តាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីកំណត់ ▪ ការផ្តល់ព័ត៌មាននានា និងការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាល ▪ ការទុកដាក់ ការថែរក្សា និងការគ្រប់គ្រងឯកសារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាល	**ការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយ** ▪ ការទទួល និងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាលជូនប្រជាពលរដ្ឋក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលស្រុក ▪ ការប្រមូល និងការបង់កម្រៃសេវារដ្ឋបាល តាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីកំណត់ ▪ ការផ្តល់ព័ត៌មាននានា និងការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាល ▪ ការទុកដាក់ ការថែរក្សា និងការគ្រប់គ្រងឯកសារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាល

អ្នកនិពន្ធ

Yena Kwon
ទីប្រឹក្សាគោលនយោបាយ និងច្បាប់បរិស្ថានអន្តរជាតិ

សាត កញ្ញារ៉ា
ទីប្រឹក្សាឯករាជ្យប្រចាំកម្ពុជា

សេចក្ដីថ្លែងអំណរគុណ:

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ(គ.ជ.អ.ប) ដែលបានដឹកនាំ និងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍គម្រោងនេះ។

ClientEarth

ClientEarth គឺជាអង្គការសប្បុរសធម៌ដែលត្រូវបានចុះបញ្ជីដែលប្រើប្រាស់អំណាចនៃច្បាប់ដើម្បីការពារមនុស្ស និងភពផែនដី។

ClientEarth ត្រូវបានផ្ដល់មូលនិធិដោយការគាំទ្រដ៏សប្បុរសរបស់មូលនិធិសប្បុរសធម៌ ម្ចាស់ជំនួយតាមស្ថាប័ន និងបុគ្គលម្នាក់ៗដែលចូលរួម។